

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

VODSTVO KD JE SOGLASNO ODOBRIL O POROČILO MANDATARJA

Danes bo Fanfani začel pogajanja za obnoveitev levosredinske vlade

Na sporedu dvostranska srečanja z vsemi štirimi strankami le-vega centra - Sestanek De Martino-La Malfa - Seja vodstva KPI

RIM, 16. — Mandatar za sestavo nove vlade, tajnik KD Fanfani, je na današnjem zasedanju vodstva stranke poročal o razvoju političnega položaja po odprtju vladne krize in o razgovorih, ki jih je imel s predstavniki vseh strank po prejemu mandata, poleg tega pa je začel politično platformo za pogajanja z ostalimi strankami leve sredine. Demokratsko vodstvo je soglasno odobrilo njegovo poročilo in politično platformo, isto pa sta zvečer storili tudi parlamentarni skupini KD. S podporo vse stranke bo torej Fanfani že jutri začel dvostranske pogovore z delegacijami levosredinskih strank z naslednjim urnikom: ob 10. uri bo sprejel delegacijo PSI, ob 12. PSDI, ob 17. PRI in ob 18.30 KD. Če se bo ta faza pogajanj ugodno zaključila (v tej zvezi vlada vsaj v demokratskih krogih precejšnje optimizem) bi lahko že v petek utegnili biti na sporedu prvo plenarno srečanje z udeležbo vseh štirih levosredinskih strank.

O poročilu Fanfani, ki je govoril bodisi kot mandatar, bodisi kot politični tajnik, ni uradnih vesti, saj bo sam Fanfani seznanil predstavnike ostalih strank z njegovo vsebino. Ob koncu seje demokratskega vodstva so objavili samo kratko poročilo, v katerem je rečeno, da so po izprni razpravi zazeleli mandatarju, da bi žel popoln uspeh v opravljanju mandata, ter da so bile odobrene politične in programske linije, ki jih je Fanfani predlagal. Uradno poročilo dodaja tudi, da so v razpravo posegli Rumor, Gonella, Bonadrazo, Marcora, Donat Cattin, Antoniazzi, Salizzoni in Piccoli ter nato naštevata imena udeležencev zasedanja.

V pričakovanju jutrišnjih razgovorov z mandatarjem Fanfanim sta se danes sestala tajnika PSI De Martino in PRI La Malfa. Kot se je zvedelo, sta politična predstavnika izmenjaval misli o političnem in gospodarskem položaju v zvezi z reševanjem vladne krize. V socialističnih krogih so to srečanje označili kot »koristno in zanimivo«.

O političnem položaju in o vladni krizi je danes razpravljalo tudi vodstvo KPI, ki je poslušalo poročilo predsednika poslanske skupine Natte in nato odobrilo stališča, ki sta jih v prejšnjih dneh izrazila politični urad in tajništvo stranke. Vodstvo KPI je tudi preučilo besedilo poročila o pripravah za 14. kongres partije, ki ga bo generalni tajnik Berlinguer imel na prihodnjem zasedanju centralne komisije in osrednje nadzorne komisije.

Danes moramo beležiti tudi nekatere intervjuje in izjave, ki nekoliko pjasnjujejo stališča KD do »janega političnega položaja. Namestnik tajnika KD Ruffini se je v intervjuju nekemu milanskemu popoldnevniku odločno izrekel proti možnosti sklicanja predčasni volitev, češ da taka rešitev ne more biti predmet politične izbire. Se posebej v tem trenutku pa bi predčasne volitve povečale zmedo, ki že obstaja v deželi. Prav zaradi tega, je dejal Ruffini, se je KD izrekla za resno obvezo za obnoveitev štiristranske levosredinske koalicije. Na vprašanje, kaj misli KD storiti, ko bi ne uspel poskus obnoveitev sedanje koalicije, je Ruffini dejal, da si njegova stranka

DANES

Danes se bodo začela pogajanja za sestavo nove vlade: mandatar Fanfani, ki je včeraj poročal vodstvu svoje stranke o političnem položaju in o konkretnih predlogih za rešitev vladne krize, bo ločeno sprejel predstavnike vseh strank leve sredine. V demokratskih krogih so prepričani, da bo kmalu nato, morda že jutri, mogoče sklicati prvo plenarno srečanje.

V znamenju protesta proti stališču Confindustrie o vprašanju izenačenja vrednosti točke draginjske doklade in v obrambo ravnj za poslitive, bo danes vsedržavna 4-urna splošna stavka, med katero bodo v tovarnah skupščine in sindikalni shodi.

Predstavniki vseh treh v avstrijskem parlamentu zastopanih strank, se pravi socialistične, ljudske in svobodnjaške, so se načelno sporazumeli o tem, da bi bilo tako imenovano majhno ljudsko štetje, med katerim bi ugotovili številčnost slovenske in hrvaške manjšine na Koroskem, Štajerskem in na Gradiščanskem, leta 1976. To pomeni, kot ugotovljajo predstavniki slovenske manjšine, samovoljno in enostransko revizijo s strani Avstrije avstrijske državne pogodbe, kajti le-ta določa v členu 7, da je treba izvesti ukrepe za zaščito manjšin na celotnem ozemlju s slovenskim, hrvaškim, oziroma mešanim prebivalstvom, ne glede na številčno stanje manjšine.

V zvezi s sklepom treh avstrijskih strank o preštevavanju posebne vrste so na skupni seji vseh zborov skupščine SR Slovenije sprejeli resolucijo, v kateri ostro obsodijo enostransko stališče avstrijske vlade.

za obnoveitev levega centra.

Predstavniki demokratske levičarske struje »base« Granelli pa je v članku za neki milanski tednik napisal, da pomeni mandat Fanfaniju pozitiven korak, kajti hude težave sedanje krize terjajo direktno obvezo najbolj reprezentativnih voditeljev in ker bi drugačna izbira pomenila beg pred odgovornostjo. Uspeh poskusa obnoveitev leve sredine pa je odvisen od avtokritične sposobnosti vseh štirih strank koalicije, da ažurnirajo politične programe in strategije glede na sedanjí težavni položaj.

Na gospodarskem področju se je Granelli zavzel predvsem za strobi go obvezo pravi razpisavanju, za

politiko varčevanja, ki bi prizadela predvsem parazitske sektorje, za utemeljeno znižanje življenjske ravni in za dejansko spremembo oblike gospodarskega razvoja. Glavni problem, ki ga je treba rešiti za u-stvarjanje novega levega centra je po mnenju Granellija revizija gospodarske politike. Granelli se je dotaknil tudi vprašanja odnosov s sindikati in z opozicijo ter se zavzel za dialektičen in konstruktiven odnos, ki je bistvenega pomena za zaščito demokratske države pred nameravi fašističnega prevrata ter je neobhodno potreben tudi zato, da bi energični napori za izhod iz gospodarske krize uživali čim širšo ljudsko podporo.

(Poseben dopis)

CELOVEC, 16. — Koroške Sloven-ce bi naj preštevati leta 1976. U-strezná oblika pa naj bi bilo tako imenovano »majhno ljudsko štetje«, ki bi ga izvedli med obema redni-ma ljudskima štetjema, sicer v ce-li Avstriji, samo na Koroskem, Štajerskem in na Gradiščanskem pa bi spravevali tudi po narodnostni pripadnosti.

O tem so se načelno sporazumeli predstavniki vseh treh v avstrijskem parlamentu zastopanih strank, se pravi socialistične, ki jo je za-stopal predsednik in avstrijski zvez-ni kancler dr. Kreisky, ljudske, ki jo je zastopal predsednik Schleizer in svobodnjaške, ki jo je v imenu odsotnega predsednika Petra pred-stavljaj poslanec dr. Scrinzi. Se-stanka pa so se udeležili tudi pred-sedniki koroških deželnih vodstev teh strank, Wagner, Wachter, Huber.

Kot je znano, je bil sklep o preštevavanju sprejet že približno pred enim mesecem, ko so se predstavniki istih strank zedinili, da je tre-ba kot podlago za reševanje nere-šenih manjšinskih vprašanj iz avstrijske državne pogodbe najprej ugotoviti številčno stanje manjšine ter se pogovarjati o konkretnih pravicah manjšine šele na podlagi ugotovljenega številčnega stanja. To pa v bistvu pomeni s strani Avstrije samovoljno in enostransko revizijo avstrijske državne pogod-be, kajti le-ta nedvoumno določa v zvezi za zaščito slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji na celotnem ozemlju s slovenskim, hrvaškim ozi-roma mešanim prebivalstvom. Se-stavljajvi državne pogodbe so se zavestno odpovedali tudi tako imenovnemu načelu o »pomembnem številu«, ki ga je predlagala Velika Britanija. Zato določila državne po-godbe veljajo, ne glede na števil-ko stanje manjšine, tudi ob naj-manjšem številu njenih pripadni-kov.

Sklep o tako imenovanem »ljud-skem štetju posebne vrste« je že takrat navrgel vrsto spornih vprašanj predvsem kar zadeva datum štetja. Svobodnjaška stranka pa je pristala na »ljudsko štetje posebne vrste« samo pod pogojem, če bo izvedeno po priznavalnem načelu in če se bodo o obveznem datumu štetja dogovorili še pred deželni-mi volitvami na Koroskem, ki bodo spomladi prihodnjega leta. Na drugi strani pa je sklep o preštevavanju manjšine povzročil med manjšino veliko ogorčenje. Na nedavnem zbu-ro odbornikov in krajevnih zaup-nikov slovenske narodnostne skupno-sti na Koroskem »v kakršno koli obliko preštevavanja najodločneje od-klonili, v sedanjih pogojih pa so tudi sklenili prekiniti sodelovanje v kontaktnem komiteju. O tem sta obe srednji organizaciji koroških Slovencev tudi uradno obvestili avstrijskega zveznega kanclerja Krei-skega.

Za sedaj je sicer še povsem ne-jasno ali bo do takšnega ljudskega štetja prišlo leta 1976 ali šele 1981, ko je predvideno v Avstriji redno ljudsko štetje. V tej zvezi se nam-rej pojavlja vrsta neznank tehnične in pravne narave, ki jih mora naj-prej preštudirati in dati o njih svoje mnenje centralni avstrijski urad. Za samo izvedbo takšnega štetja pa bo moral avstrijski par-lament prej še sprejeti ustrezne zakone.

Na drugi strani pa dejstvo, da avstrijske stranke trmasto vztraja-

je, da se ne bosta ponovno sestala 24. t.m.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre za avtomatično usklajevanje pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov, kot določa zakon iz aprila 1969. Nove minimalne pokojnine INPS se bodo torej s 1. januarjem zvišale za odvisne delavce od 42.950 lir na 48.950 lir, za avtonomne de-lavce od 34.800 na 39.300 lir, so-cialne pokojnine pa od sedanjih 25.850 na 29.200 lir.

BUENOS AIRES, 16. — Češkoslovaški zunanji minister Chmupsek je prišel v Buenos Aires, kjer je iz-javil, da je namen njegovega oti-ska okrepitev odnosov med Češko-slovaško in Argentino.

TOKIO, 16. — Prvic od februarja lani se je japonska plačilna bilanca v mesecu septembru zaključila s pri-bitkom 100 milijonov dolarjev. V av-gustu je imela primanjkljaj 513 mi-lijonov.

RIM, 16. — Pokojnine INPS se bodo s 1. januarjem 1975 zvišale za 13 odstotkov. Ministrstvo za de-njajo in za nikakor ne sme priti do tega, da bi samo delavci pla-

šanje ustreza zvišanju poprečnega indeksa življenjskih stroškov, ki ga je ugotovil osrednji urad za statistiko (ISTAT) ob primerjanju obdobja od julija 1973 do junja 1974 z obdobjem med julijem 1972 in junijem 1973. Po računih ISTAT se je indeks namreč zvišal za 13 odstotkov.

Gre

REŠENA KRIZA TRŽAŠKIH KRAJEVNIH UPRAV

Le malo konkretnih obvez glede slovenskih vprašanj

Januarska resolucija, jamščina za SSG, dvojezični napisi in kraška naselja so specifično omenjeni v sporazumu - V petek bo občinski svet razpravljal o političnih odnosih

Včeraj dopoldne so pokrajinski tajniki in načelniki skupin na tržaški občini podpisali nov sporazum, s katerim se rešuje kriza krajevnih uprav. Nekaj kasneje pa so se na sestanku načelnikov skupin vseh strank zastopanih v tržaškem občinskem svetu dogovorili o programu občinskih sej, ki že upošteva določila sporazuma.

Prva seja bo v petek in bodo na njej prečitali skupno politično resolucijo petih strank, s katero se obnavlja levsredinski sporazum in ki vsebuje tudi seznam vprašanj, za katera so se dogovorili o rešitvi. V tem seznamu je panovljena januarska obveza za globalno reševanje vprašanj slovenske narodnostne skupnosti in Italiji in konkretizacija te obveze, zagotovilo za jamščino za Stalno slovensko gledališče in konkretni vprašani navedeni so dvojezični napisi. V sporazumu je govora tudi o raziskavi kraških naselij, kar pomeni, da se bo po novem korak premaknilo vprašanje podrobne regulacijskega načrta kraških vasi v tržaški občini.

V petek bo seveda govor samo o splošnih političnih vprašanjih. Naslednja seja bo v torek, 22. oktobra, in na njej bodo razpravljali o SIOT, petroleškem pristanišču in o resoluciji, ki naj podpre prizadevanja, da bodo prejeti volilno pravico 18-letniki. V petek, 25. oktobra pa bodo na dnevnem redu zelo številna imenovanja, in to predsednikov 18 ustanov, članov upravnih svetov itd., tako da gre skupno za okrog 35 imenovanj, ki seveda niso vsa v pristojnosti občine. Na isti seji bodo razpravljali tudi o Teatru Stabile in o jamščini Stalnemu slovenskemu gledališču. Za sedaj še ni določen dnevni red naslednje seje, ki bo 30. oktobra, o čemer pa se bodo dogovorili načelniki skupin 23. oktobra.

Med zelo številnimi imenovanji, za katera so se dogovorili tajniki strank leve sredine, so tudi nekatera slovenska imena, vendar pa je bistveno, da se bo sedaj položaj glede zastopstva Slovencev občutno poslabšal, saj je »Delavskim združenjem« do sedaj predsedoval vidnejši slovenski socialist, odslej pa ne bo nobenega slovenskega predsednika važnejske krajevalne ustanove. Ta prvi negativni splošni vtis velja tudi glede drugih vprašanj, tako da lahko rečemo, da je tudi sedaj kratkotrajno preverjanje in bistvu pomenito korak nazaj glede rešitve konkretnih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti.

Na dnevnem redu so nato še razna druga preča vprašanja, kot so Aegat in njegov deficit, revizija programa javnih del, podrobni uradnikisti načrt o zgodovinskem središču, zdravstveni konzorcij, prometni konzorcij, proračun za leto 1975 in resolucija o pomorstvu.

Danes se bo nadaljevalo zasedanje pokrajinskega vodstva KD v očitno zelo vročem ozračju notranjih sporov in različnih stališč glede ne-

katerih osnovnih vprašanj politične usmeritve. Razpravo je — kot je znano — že v ponedeljek zaostrel predsednik pokrajine Zanetti, ki je vodstvu stranke predložil svoj mandat. Po raznih vestih pri tem ne gre za osamljeno stališče in je zato zelo zanimivo, kaj bodo povedali nekateri vidnejši predstavniki stranke, ki bodo govorili danes in kakšno bo zaključna resolucija, ter končno kakšen bo izid glasovanja na zasedanju pokrajinskega vodstva demokristjanske stranke. Se zlasti obstaja upravičeno zanimanje za stališče člana vsedržavnega vodstva posl. Belcija, ki je v intervjuju tedniku »Epoca« izjavil: »Ne čutim več elana, kot sem ga v preteklih letih. V takih primerih pa je treba imeti pogum in se je treba znati odpovedati. Tudi zame bo to zadnja zakonodajna doba v parlamentu«. Tudi Belci se je torej, kot nekateri drugi vidni demokristjani, izrekel, da ne misli več kandidirati, da pa se namerava še nadalje ukvarjati s politiko v krajevnem okviru.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je ob zaključku preverjanja s sredinsko levičarskimi strankami ugotovil, da je socialno - politični položaj v našem mestu dokaj zamotan in da zahteva posebno sprčo delikatne vsedržavne situacije zelo stvarne ukrepe.

NA POZIV SINDIKALNE FEDERACIJE CGIL, CISL IN UIL

Za zaježitev vala inflacije danes 4-urna splošna stavka

Od 15. do 15.30 ne bodo vozili avtobusi ACEGAT - Poziv federacije KPI

Kot po vsej državi, bodo tudi pri nas delavci danes stavkali štiri ure, ker zahtevajo novo ureditev draginskih cene, ki naj vsaj nekoliko omili razlike v plačah, do katerih je prišlo zaradi hude dražnje, in ker se bore za zagotovitev delovnih mest. Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL je izdala proglas, v katerem poziva k enotni stavki, da delavci zavrnejo napad delodajalcev, obranijo sindikalne dožetke in dosežejo novo gospodarsko ter socialno politiko.

Sindikalna federacija je poleg tega pojasnila, da bodo delavci stavkali dopoldne ob zaključku zadnje izmene. Delavci, ki so v raznih izmenah, pa bodo stavkali ob zaključku izmene. Stavke so oproščene delavci, ki skrbje za varnost na prav in za službo prve pomoči. Zaposleni v trgovinah, bodo zastupili delo 4 ure pred koncem nastopila delovnega urnika, v hotelih in drugih javnih obrih pa 4 ure pred zaključkom običajne izmene, kar ve-

lični odbor Slovenske skupnosti nadalje ugotavlja, da je načelno stališče sredinskolevičarskih strank do slovenske problematike dokaj hladno, čeprav je bila prav pri zadnjem preverjanju potrjena obveza, da se finančno podpre slovensko gledališče in da se poleg dvojezičnih napisov nekaterih kraških naselij končno uresniči resolucija občinskega sveta z dne 14. februarja, ki obvezuje občinski odbor, da se na pristojnih mestih zavzame za globalno zaščito slovenske narodne skupnosti. Končno je izvršni odbor Slovenske skupnosti sklenil, da bo stalno in pozorno sledil izvajanju obveznosti, ki so jih krajevalne ustanove zavzele do slovenske narodne skupnosti.

Deželni tajnik KD Tonutti je pred dnevi govoril članom vodstva stranke, katerim je obrazložil položaj v zvezi z ostavko predsednika deželnega odbora Comellijem. Ton njegovega izvajanja je bil umerjenjati, kot so bile zadnje resolucije, ki jih je sprejel deželno vodstvo KD, podčrtal pa je, da položaj zahteva čim hitrejšo rešitev sedanje krize, zaradi česar je nujno srečanje štirih strank leve sredine na deželni ravni. Tonutti je govoril o nujnosti posvetovala s sindikati na vseh in torej tudi na deželni ravni in o odprti razpravi v deželnem svetu ter končno o vsebini programa novega odbora.

Na sedzu deželne vlade v Trstu je bilo včeraj srečanje sindikalnih in deželnih zastopnikov o vprašanju javnih prevozov — v prvi vrsti o tarifah in o reformi prevoznitva. Srečanje deželnih zastopnikov s predsednikom odbora Comellijem na čelu in zastopnikov sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki jih je vodil deželni tajnik sindikalne federacije Calabria, je privedlo do pomembnega sporazuma. Deželni odbor se je namreč obvezal, da bo najpozneje do 30. novembra izdelal načrt za prometne bazene. Do ustanovitve družbe in konzorcije, pogovora pa bo tudi v kratkem izdelal načrt za modernizacijo avtobusnega parka.

Izrednega pomena je dosežen sporazum, po katerem se je deželni odbor obvezal, da bo zmanjšal, ki so v veljavi od 1. oktobra in ki so sprožili velik odpor zlasti pri delavcih in študentih, se bodo znižali za ti dve kategoriji za 30 odst. pri prevoznih 20 km in za 25 odst. pri prevoznih nad 20 km. Zelo pomembno je tudi, da se je deželni odbor sporazumel s sindikalnimi zastopniki za vrsto popolnih oprostiti plačanja cene prevozov: brezplačno se bodo vozili vsi upokojeniki, ki prejemajo socialno ali minimalno pokojnino INPS ali pa pokojnine iz blagajni avtonomnih delavcev ter delavci-studenti. Dogovorilo so se tudi, da bodo določili ceno abonmajev za delavce in študente na podlagi resničnega števi-

la voženj, ki se jih abonent poslužuje.

Deželni odbor se je nadalje obvezal, da bo čimprej ustanovil deželni odbor za koordinacijo prevozov, do tedaj pa bo delovala skupina, ki jo bodo takoj ustanovili in ki jo bodo sestavljali deželni in sindikalni zastopniki. Ta komisija bo sproti reševala probleme in skrbela, da se deželni zakon o prevoznitvu res izvaja. Deželni odbor se je končno obvezal, da bo v kratkem uvedel spremembe k deželnemu zakonu o prevoznitvu šte. 47, predvsem v zvezi s programi, ki se jih poslužujejo predvsem abonenti ter s meddeželnimi avtobusnimi programi.

Na koncu sta tako Comelli kot Calabria izrazila zadovoljstvo za uspešen in ploden sestanek, ki po eni strani uvaja reformo javnih prevozov, po drugi pa daje tudi zgled sporazumevanja med zastopniki dežele in sindikalnega gibanja. Zato, sta dejala oba zastopnika, je treba, da se dežela in sindikati sestanejo in pogovorijo še o drugih pereh vprašanjih, ki zadevajo družbeni in gospodarski razvoj deželne skupnosti.

Na Opčinah predavanje o potovanju na Kubo

V openskem Prosvetnem domu je v torek zvečer Bruno Križman prikazal dolgo serijo barvnih diapozitivov s svojega potovanja na Kubo.

Predavanje je bilo zanimivo, čeprav morda nekoliko predolgo. Ob priliki je bilo razstavljenih tudi kakih 20 kubanskih plakatov s politično, gospodarsko, kulturno in športno tematiko.

Predavatelj je v strnjeni obliki orisal značilnosti današnje socialistične Kube s posebnim poudarkom na šolskem in zdravstvenem sistemu.

Med diapozitivi so bili posebno zanimivi tisti o karnevalu v Havani, o krokodilih ter portreti otrok in poučnih motivov.

Petrarcova razstava v ljudski knjižnici

Na pobudo mestne knjižnice so v dvorani ljudske knjižnice v Ul. Teatro romano priredili razstavo knjig italijanskega pesnika Francesca Petrarce. Razstavo, ki jo je uredila občina, je že obiskalo številno občinstvo, saj so razstavljene izredno dragocene knjige, ki jih je pustil v dediščino občini baron Revoltella.

Med drugimi je razstavljena tudi prva tiskana knjiga Petrarčinov poezij iz leta 1470.

V prostorih Ljudskega doma v Naselju sv. Sergija v Ul. di Peco 7 bo jutri ob 17. uri na pobudo komunistične sekcije »Di Vittorio« zborovanje, na katerem bo govoril Giorgio Canciani, ki bo razpravljal o sedanjem političnem in gospodarskem položaju ter o vladni krizi.

PRED JUTRIŠNJIM POSVETOM NA UNIVERZI

Za dvojezično poslovanje tudi v zemljeknjižnih uradih

Deželni svetovalec Štoka ponovno vložil ustrejni zakonski predlog

Kakor smo že poročali, se bo jutri pričelo na tržaški univerzi dvodnevno mednarodno posvetovalno o problemih zemljiške zakonodaje, ki ga prireja deželna uprava, številni strokovnjaki iz Italije in iz tujine bodo obravnavali pravno temo, ki je nedvomno precejšnjo pomena za vse prebivalstvo. Obenem je to problem, ki pobiže zaveda tudi našo narodnostno skupnost, saj je dober del zemljišč, tako v tržaški kakor tudi v gorški in videmski pokrajini, last pri padnikov slovenske narodnostne skupnosti.

S tem v zvezi je svetovalec Slovenske skupnosti v deželnem svetu dr. Štoka predstavil že 9. avgusta letos predlog za spremembo deželnega zakona št. 56 z dne 30. novembra 1972, ki ureja poslovanje zemljeknjižnih uradov. Osnovna zahteva Štokovega predloga je ta, da se zagotovi dvojezično poslovanje v knjižnih uradih.

V pričakovanju, da bo osrednja vlada, ki si pridržuje pravico odločanja glede reševanja pravic manjšine, zakonsko zagotovila splošno dvojezično poslovanje, naj torej dežela poskrbi, da bo v zemljeknjižnih uradih zaposleni tudi osebe z znanjem slovenskega jezika. Na ta način bo mogoče preprečiti težave, ki nastajajo večkrat v teh uradih, ki je treba reševati zemljiške probleme kakega pripadnika slovenske manjšine, ki ima po drugi strani pravico, da se poslužuje svojega materinega jezika, tudi na podlagi 6. člena državne ustave ter na podlagi deželnega statuta (člen 3).

Na jutrišnjem posvetovalju bo nedvomno teka beseda tudi o tem vprašanju. Kot rečeno, je za pravno napovedalo poseg več deset strokovnjakov. Prisoten bo tudi predstavnik pravosodnega ministrstva ob 15.30. Posvetovalno bo odprti deželni odbornik za finančno in cilje tega zasedanja. Spregovarji bodo tudi predstavniki akademskega senata prof. Udina, predsednik prizivnega sodišča dr. Ren-

SINOČI V GLEDALIŠČU VERDI

Tretji in zadnji koncert jesenske simfonične sezone

S sinočnjim tretjim koncertom se je zaključil kratki jesenski ciklus simfoničnih koncertov orkestra gledališča Verdi, pod vodstvom mladega dirigenta Gian Paola Sanzogna je orkester izvajal v prvem delu uverturo h Glinkini operi »Ruslan in Ljudmila«, Kussevitzkega Koncert za kontrabas in orkester ter Petrassijev Koncert za orkester št. 6, v drugem delu pa Straussovo simfonično poemo op. 20 »Don Giovanni« in Brittnovo »Sinfonia da requiem« op. 20, Sladkobe Kussevitzkega, Petrassija in Brittna so bile v Trstu prvič izvajane.

Medtem ko je orkester vdhnil Glinkovi operni uverturi obojil ruske barvitosti in so zlasti trobila prila učinkovito do izraza, je skladba Kussevitzkega predstavljala zanimivo novost ne samo zaradi kontrabasa, ki je kot solistični instrument zelo redko na sporedih, temveč tudi zaradi kompozicije same, ki je sicer vseskozi umirjena, ki pa je nakazuje kasnejši zgled Straussinskega, Solist Mario Ricciuti, si- cer stalni član Verdijevega orkestra, se je uveljavil kot tehnično in muzikalno polnopraven glasbenik. Iz godala je izvajal mehke in čiste tone.

Petrassijev Koncert št. 6 je kljub svoji polifonski strogosti učinkoval po zaslugi skladateljevega navdiha primerno sproščeno, čustveno nemirno v prvem in v zadnjem ter lirčno v srednjem delu.

Visek večera po izvedbeni plati je bil prav gotovo Straussov »Don Giovanni«. Orkester ga je izvedel v vsej njegovi poetski razsežnosti in poetični navdahnjenosti. Prav ta dobro je orkester izvedel tudi Brittnovo Sinfonia da requiem, zlasti drugi stavek »Dies irae«, v katerem je znal dirigent zvočno gmo- to učinkovito razgibati.

Dirigent Sanzogna je celotni program vodil z zanesljivo roko in znatno sugestivnostjo. Maloletilno občinstvo ni štedilo z aplavzi.

DREVI V MILJAH Počastitev 30-letnice smrti dveh antifasistov

Tržaška avtonomna federacija KPI priredi drevi ob 20. uri v kinu »Verdi« v Miljah slavnostno počastitev 30. obletnice herojske smrti dveh antifasistov, Luigija Frausina in Nataleja Kolaricha, ki so ju ubili fašisti leta 1944. Ob tej priložnosti bo o njiju govoril sen. Vittorio Vidali, v slovensčini pa bo spregovoril Peter Viola.

URADNI TEČAJ BANKOVCEV	
Ameriški dolar	669,20
Funt sterling	1561,—
Švicarski frank	230,30
Francoski frank	140,70
Nemška marka	259,40
Avstrilski šilling	36,20
Dinar: debeli	38,—
drobni	38,—

MENJALNICA
vseh tujih valut

GLASBENA MATICA - TRST

KONCERTNA SEZONA

Abonma 1974-75 Kulturni dom v Trstu

25. 10. 1974: ORKESTER GLASBENE MATICE, dirigent Oskar Kjuder, solist Branimir Slokar - pozavna — 10. 11. 1974: SIMFONIČNI ORKESTER IN ZBOR RTV ZAGREB, dirigent Igor Kujerić, solisti: Mira Kirinčić - sopran, Mitja Gregorčič - tenor, Ljerk Pleslić-Bielinski - klavir — 29. 11. 1974: VLADIMIR KRPAN, klavirski recital — 12. 12. 1974: SIMFONIČNI ORKESTER RTV LJUBLJANA, dirigent Marko Munih, solist Jože Falout - rog — 17. 1. 1975: TRŽAŠKA KOMORNA SKUPINA — 25. 2. 1975: An-sambel »SLAVKO OSTERC« iz Ljubljane, dirigent Ivo Petrić — 10. 3. 1975: ORKESTER GLASBENE MATICE, solist Žarko Hr-vatič - violina — 4. 4. 1975: Tenorist ANTON DERMOTA, recital slovenskih samospevov, pri klavirju Hilda Dermota — 18. 4. 1975: Akademski pevski zbor »TONE TOMŠIČ« iz Ljubljane, di-rigent Marko Munih.

CENE ABONMAJEV

Parter redni 9.000 lir Balkon redni 7.000 lir
Parter znižani 7.000 " Balkon znižani 5.000 "
Mladinski in invalidski 2.000 "

Vpis abonmajev od danes dalje v pisarni Glasbene maticе (Ul. R. Manna 29 - tel. 418-605) in od 17. oktobra dalje tudi v Tržaški knjižarni (Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 61-792) od 15.30 do 19 ure.

Prosimo lanske abonente, da potrdijo abonma še danes.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

VAS tudi letos vljudno in pri-jateljsko vabi k vpisu ABON-MAJA za sezono 1974 - 75

VPIŠOVANJE ABONENTOV PRI GLAVNI BLAGAJNI KUL-TURNEGA DOMA OD 8. DO 14. URE.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Kulturni dom

Otvoritvena predstava sezone 1974 - 75

IVAN CANKAR

ZA NARODOV BLAGOR

Komedija v štirih dejanjih

Scena DEMETRIJ CEJ
Kostumi MARIJA VIDAU
Režija MARIO URSIC

Jutri, 19. oktobra, ob 20.30 (Abonma mladinski v četrtek — Red E)

Gledališča

KULTURNI DOM STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Otvoritvena predstava sezone 1974-1975: Ivan Cankar — ZA NARODOV BLAGOR, komedija v štirih dejanjih. Jutri, 18. t. m., ob 20.30 (Abonma mladinski v četrtek — Red E).

V soboto, 19. t. m., ob 20.30 izven abonmaja.

Abonmaji in vstopnice na na razpola-jo pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 8. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav.

KONCERTNA SEZONA GLASBENE MATICE

V pisarni Glasbene maticе, telefon 41-86-05 in v Tržaški knjižarni od 15.30 do 19 ure sprejemajo abonente za koncertno sezono. Lanski abonenti lahko svoja mesta potrdijo še danes.

VERDI

Pri gledališki blagajni (tel. 31-948) sprejemajo nove abonmaje za operno sezono gledališča Verdi 1974-75. Lanski abonenti lahko svoja mesta potrdijo najkasneje do 24. t. m. Po tem roku bodo abonmaje oddali drugim.

STALNO GLEDALIŠČE FURLANJE - JULIJSKE KRAJINE

Teatro stabile del Friuli - Venezia Giulia

Abonmaji v sezoni 1974-75, 8 predstav v abonmaju: 1) »Avstrija je bila urejena dežela« (L'Austria era un paese ordinato); 2) »Sovražnik ljudstva« (Nemico del popolo); 3) »Dolga pot v noč« (Lungo giorno di viagio nella notte); 4) »Absurdna razvada« (Il vizio assurdo); 5) »Topilnik« (Il crogiolo); 6) »Jezus« (Gesù); 7) »Process« (Il processo); 8) »Renzo in Anna«. Rezervacije in informacije pri: Biglietteria Centrale v Pasazi Protti, tel. 36-372 — 38-547.

ROD MODREGA VALA TRST — GORICA

Taborniki obveščajo, da bo v nedeljo, 20. oktobra v Dijskem domu v Trstu ob 9.30

REDNI OBČNI ZBOR

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 17. oktobra MIRA

Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 17.17 — Dolžina dneva 10.53 — Lu-na vzide ob 8.41 in zatone ob 18.11.

Jutri, PETEK, 18. oktobra LUKA

Vreme včera: najvišja temperatura 9,4 stopinje, najnižja 7,2, ob 19. uri 7,4, zračni pritisk 1015,9 narsačev, vla-ger 5 km jugovzhodnik, vlaga 65-odstotna, dežja je padlo 8 mm, nebo 5 desetink pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 17,2 stopinje

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 16. oktobra 1974 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa je 10 oseb.

UMRLI SO: 52-letni Luigi Diodi, 67-letni Silverio Coterelli, 88-letni Antonio Fabbretti, 57-letni Rodolfo Lubini, 77-letna Iida Staraz vd. Coverlizza, 68-letna Emma Samoce, 62-letni Nar-ciso Fonda, 82-letna Antonia Amendola vd. Cammarota, 80-letna Cesi-ra Toffanello, 101 leto stara Anna Pe-tronio vd. Tamaro in 74-letna Antonia Cok vd. Frezza.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Istarska ulica 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Godina, All'Igela, Ul. Ginnastica 6; Chiari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Pro-sek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 225-596), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 208-197), Zav-lje (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR IN PD »LIPA« iz Bazovice izrekata svo-jemu članu Antonu Kalcu in družini sožalje ob izgubi brata Vinkota.

STATISTIČNI PODATKI ZA ŠOLSKO LETO 1974-75

Na vseh slovenskih šolah na Tržaškem skupno 3476 vpisanih (93 več kot lani)

V otroških vrtcih 811 otrok (11 več kot lani) - V prvi raz-red osnovne šole vpisanih 248 otrok (7 manj kot lani)

Te dni smo dobili dokončne po-datke o številu vpisanih v sloven-ske otroške vrte, osnovne, srednje in višje srednje šole na Tržaškem za šolsko leto 1974-75. Nastale bo do nekatero malenkostne spremembe pri nekaterih višjih srednjih šolah, ne pa v celotnem številu vpisanih na vseh šolah, ker se pripravlja tečaj za otroške vrtčarice in so na-stale spremembe na poklicni in-dustrijski šoli, kjer je bil ukinjen prvi razred za šivilje, v katerega se je bilo vpisalo 8 deklet, ki so se potem prepisale na druge šole. Na vse šole je vpisanih skupno 3.476 učencev in dijakov, to je 93 več kot v lanskem šolskem letu, in sicer 811 v otroške vrte (+11), 1.336 v osnovne šole (+23), v srednje šole 731 (+28), v višje srednje šole 543 (+20), v industrijsko poklicno šolo pa je bilo vpisa-nih skupno 55 dijakov (+11).

V prvi razred osnovne šole je letos vpisanih 248 otrok, to je 7 manj kot v lanskem letu. Kot smo že poročali, imamo letos 12 razre-dov več kot lani na osnovnih šo-lah, dva pa na srednjih in višjih srednjih šolah.

Objavljamo podrobne podatke o vpisih na osnovnih šolah, med o-klepa je število vpisanih v I. razred.

Osnovna šola pri Sv. Jakobu: skupno vpisanih 48 učencev (9), Ul. sv. Frančiška 38 (6), Ul. Donadoni 56 (8), Sv. Ivan 84 (15), Barkovlje 41 (6), Sv. Ana 29 (3), Škedenj 24 (6), Katinarja 35 (8), Rojan 57 (9), Opčine 104 (19), Bazovica 41 (7), Gropada 33 (6), Trebče 40 (10), Prosek 97 (17), Križ 53 (10), Repentabor 32 (6), Nabrežina 71 (21), Štivan 11 (—), Medja vas 3 (—), Devin 13 (1), Sesljan 24 (3), Ce-rovlje 6 (2), Mavhinje 19 (5), Siliv-no 13 (1), Šempolaj 42 (9), Salež 19 (12), Zgonik 44 (—), Gabrovce 5 (3), Briškič 2 (—), Dolina 5 (7), Mackolje 39 (12), Dornjo 26 (12), Ricianje 33 (—), Boršt 28

(4), Boljunc 50 (5), Pesek 7 (2), Zavlj 12 (2), Koroski 6 (—).

V Zgoniku in v Ricmanjih delu-jeta šola s celodnevno zaposlitvijo, in sicer za Zgonik in Salež ter Ricmanje in Dornjo, v Saležu sta dva prva razreda, kakor tudi pri Dornju, zaradi česar ni označeno število vpisanih otrok v prvi razred za Ricmanje in Zgonik, ker tam-kajšnji otroci obiskujejo prvi razred pri Dornju, oziroma v Saležu. Vse kaže, da je ministrstvo za šolstvo odobrilo ustanovitve šole s celo-dnevno zaposlitvijo tudi pri Koroskih in v Zavljah, tako za slovenske kot za italijanske učence, uradno sporočilo pa ni še dospelo.

V otroški vrtci pri Sv. Jakobu je vpisanih 36 otrok, Sv. Ana 17, Škedenj 20, Ul. Donadoni 32, Sv. Ivan 45, Barkovlje 21, Lonjer 30, Greta-Rojan 40, Opčine 72, Bazo-rica 28, Gropada 18, Trebče 27, Prosek 66, Križ 25, Repentabor 31, Nabrežina 38, Devin 23, Sesljan 25, Mavhinje 19, Šempolaj 27, Zgonik 24, Gabrovce 16, Dolina 22, Mac-kolje 19, Dornjo 22, Ricianje 12, Boršt 23, Boljunc 33.

Novi otroški vrtci v Dijskem domu bo začel delovati verjetno prihodnji teden, v gornjem seznamu pa ni omenjen, ker so bili otroci vpisani v Ul. Donadoni in pri Sv. Ivanu.

Na tečaj za otroške vrtčarice se je do sedaj vpisalo približno 10 dijakinj, v dopolnilni tečaj nane-sto 5 letnika na učiteljsku pa 14 letošnjih maturantov. Ravnatelj učiteljskega je že odpisal na mini-strstvo za šolstvo prošnjo za avto-nizacijo in je upati, da se bo začel tečaj v novembru.

Glede osnovnih šol moramo ome-niti, da je začasniti dopolnilni rav-natelj pri Sv. Ivanu Evgen Dobriča podal ostavko in zdaj vodi to rav-nateljstvo diaktični ravnatelj pri Sv. Jakobu Velmir Pavletič. Tudi letos, kot vsa prejšnja leta, se po-navljajo ob začetku šolskega leta

težave s šolskimi knjižkami. Tako so učenci IV. in V. razreda še vedno brez pomožne učne knjige.

Na pobudo svetovnoanske komu-nistične sekcije »Vostok« bo jutri ob 19.30 na sedzu v Ul. S. Cilino 40 javno zborovanje na temo »Sedanja kriza v vladi, v deželi in v javni ustanovah in stališča komunistov«. Go-voril bo deželni tajnik komunistične stranke ing. Antonino Cuffaro.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

ZA PRAVICO DO ŠOLANJA

DANES STAVKA DIJAKOV NA VSEH SREDNJIH ŠOLAH

Udeležbo so na včerajšnji skupšči-ni potrdili tudi slovenski dijaki

Iz splošne ugotovitve študirajoče mladine, da je sedanjí položaj ita-lijanske šole v čedalje večjem na-sprotju s tistimi pričakovanji, ki so usmerjena v splošen demokra-tičen razvoj šolstva, je izšel sklep o današnji stavki. Sklep so včeraj potrdile številne študentske skupščine, med temi skupščina na slovenskem znanstvenem in klasič-nem liceu »Franz Prešeren«. Po drugi šolski uri so se študentje zbrali ter soglasno izrazili priprav-ljenost, da se udeležijo današnje stavek ki so jo oklicale italijan-ske študentske organizacije. Sloven-ski dijaki so včeraj razdeljevali tudi letake s pozivom na stavko z razlogi in zahtevami, ki so jo po-gojile. Na včerajšnji skupščini so

NA SESTANKU VODILNIH ZASTOPNIKOV

Sporazum o javnih prevozih med deželo in sindikati

Delno zmanjšani poviški tarif - Za upokojene brezplačne vožnje

Na sedzu deželne vlade v Trstu je bilo včeraj srečanje sindikalnih in deželnih zastopnikov o vprašanju javnih prevozov — v prvi vrsti o tarifah in o reformi prevoznitva. Srečanje deželnih zastopnikov s predsednikom odbora Comellijem na čelu in zastopnikov sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki jih je vodil deželni tajnik sindikalne federacije Calabria, je privedlo do pomembnega sporazuma. Deželni odbor se je namreč obvezal, da bo najpozneje do 30. novembra izdelal načrt za prometne bazene. Do ustanovitve družbe in konzorcije, pogovora pa bo tudi v kratkem izdelal načrt za modernizacijo avtobusnega parka.

Izrednega pomena je dosežen sporazum, po katerem se je deželni odbor obvezal, da bo zmanjšal, ki so v veljavi od 1. oktobra in ki so sprožili velik odpor zlasti pri delavcih in študentih, se bodo znižali za ti dve kategoriji za 30 odst. pri prevoznih 20 km in za 25 odst. pri prevoznih nad 20 km. Zelo pomembno je tudi, da se je deželni odbor sporazumel s sindikalnimi zastopniki za vrsto popolnih oprosti-pa plačanja cene prevozov: brezplačno se bodo vozili vsi upokojeniki, ki prejemajo socialno ali mini-malno pokojnino INPS ali pa po-kojnine iz blagajni avtonomnih de-lavcev ter delavci-studenti. Dogo-vorilo so se tudi, da bodo določili ceno abonmajev za delavce in stu-dente na podlagi resničnega števi-

la voženj, ki se jih abonent poslu-žuje.

Deželni odbor se je nadalje obvezal, da bo čimprej ustanovil deželni odbor za koordinacijo prevo-zov, do tedaj pa bo delovala sku-pina, ki jo bodo takoj ustanovili in ki jo bodo sestavljali deželni in sin-dikalni zastopniki. Ta komisija bo sproti reševala probleme in skrbela, da se deželni zakon o prevoznitvu res izvaja. Deželni odbor se je končno obvezal, da bo v kratkem uvedel spremembe k deželnemu zakonu o prevoznitvu šte. 47, predvsem v zvezi s programi, ki se jih poslužujejo predvsem abonenti ter s meddeželnimi

Sestanek posvetovalne komisije za šolo s celodnevno zaposlitvijo

V šolskem letu 1973-74 je občina izdala v ta namen nad 4 milijone lir - Letos redni zdravniški pregledi otrok

V sredo, 9. t.m., se je sestala na občinskem sedežu v Zgoniku občinska posvetovalna komisija za šolo s celodnevno zaposlitvijo. Sestanku sta prisostvovala še predstavnica odbora staršev in predstavnik občine pri šolskem patronatu v Zgoniku. Sejo je otvoril predsednik komisije, župan Josip Guštin, ki je poudaril skrb občine za šolo s celodnevno zaposlitvijo v Zgoniku in Saležu. Komisija je bila ustanovljena v smislu državnega zakona št. 42 in je že lansko leto delovala. Župan je najprej prebral obračun za šolsko leto 1973/74, iz katerega je razvidno, da je občinska uprava potrošila naslednje vsote:

PREVOZ:
3.669.288 lir
2.065.200 € — deželni prispevek

1.604.068 € — občina
Stroški za šolsko kuhinjo:
4.890.430 lir
2.744.040 € — deželni prispevek

2.146.390 € — občina
Didaktične potrebščine:
1.019.080 lir
900.000 € — deželni prispevek

119.080 € — občina
Korektivna telovadba:
441.000 lir — občina

Skupno je občinska uprava porabila za šolo s celodnevno zaposlitvijo 4.310.538 lir.

Za šolsko leto 1974/75 je občina naslovila na deželno odobornost za šolstvo prošnje za prispevke za prevoz dijakov, za šolsko kuhinjo za didaktične potrebščine in za posebne pobude. Nekatere prošnje so že bile odobrene in tako že obrabljajo šolska kuhinja in je predskribirani prevoz vseh učencev. Nekatere prošnje so že bile odobrene in tako že obrabljajo šolska kuhinja in je predskribirani prevoz vseh učencev. Nekatere prošnje so že bile odobrene in tako že obrabljajo šolska kuhinja in je predskribirani prevoz vseh učencev.

Uvedbi novih predmetov v smislu državnega zakona št. 42, ki jo za deželne pogoje, da te nove predmete je občinska uprava že lansko leto storila potrebne korake, a so ji šolske oblasti to odsvetovala (razen korektivne telovadbe), ker je bilo šolsko leto že na polovici. Ti predmeti naj bi bili korektivna telovadba, glasba in spoznavanje okolja. Vsi prisotni so se strinjali z uvedbo novih predmetov, s katerimi bi učenci veliko pridobili.

Da je korektivna telovadba potrebna tudi za otroke, ki bivajo na podeželju, jasno dokazuje zdravniški pregled, ki ga je opravil v lanskem šolskem letu poseben pediater in ugotovil zelo visok odstotek obolenih otrok za skoliozo in podobne kostne bolezni. Pregled je opravil po vseh osnovnih šolah v občini in tudi otroških vrtcih, kjer ni bil odstotek nič manjši.

Predvsem pa je važna uvedba predmeta »spoznavanje okolja«, ki go o vodi priznan agronom. Ta bo otrokom prikazal vse značilnosti in zanimivosti Krasi in kmečkega dela ter skušal vzbuditi v njih veselje in ljubezen do narave in do njihovega rodnega kraja. Poleg zgoraj navedenih predmetov, se v šoli že učijo obrtnosti. Deklice se pod spretnim vodstvom učijo šivilstva in gospodinjstva, medtem ko bo za

fante poskrbljeno, da se bodo učili mizarstva in drugih obrti.

Nato je bil še govor o zdravniški službi. Župan je sporočil, da je občinska uprava poverila za šolsko leto 1974/75 skrb za to službo občanu Hrovatnu. Ta bo otroke pregledal večkrat letno in bo nadzoroval zdravje otrok, ki jih je že lansko leto uvedla občinska uprava z upravo tržaške občine, edine, ki razpolaga s prevzorno zobozdravniško oskrbo, da pregleda tudi učence iz zgoniške občine.

Na koncu je župan opozoril prisotne, da je naloga vseh občanov, da skrbijo za izobraževanje najmlajših, ki so gotov porok za bodočnost. Komisija se bo v kratkem zopet sestala, da prouči morebitna vprašanja, predvsem kar se tiče uvedbe novih predmetov.

SKLEP DEVINSKO-NABREŽINSKEGA OBČINSKEGA ODBORA

Posvetovanja z vaščani o urbanističnem načrtu

Posvetovanja z vaščani bodo v petek, ponedeljek in sredo

Občinski odbor devinsko - nabrežinske občine bo priredil vrsto posvetovanj s prebivalci Medjevasi, Stivana, Cerovej, Mavhinj, Slivnega, Prečnika, Šempolaja, Praprota in Trnovca, na katerih bodo obrazložili urbanistični načrt in izpremembe, ki jih pripravljajo. Občinski odbor je bil tudi menja, da mora pri važnih urbanističnih vprašanjih sodelovati neposredno prizadeto prebivalstvo.

Posvetovanja bodo po naslednjem vrstnem redu:

V petek 18. oktobra ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Medjevasi za prebivalce Medjevasi in Stivana.

Ponedeljek 21. oktobra ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Mavhinji za prebivalce Mavhinj in Cerovej.

V sredo, 23. oktobra ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Šempolaju za prebivalce Šempolaja, Praprota in Trnovca.

laju za prebivalce Šempolaja, Praprota, Trnovca, Prečnika in Slivnega.

Kot smo že večkrat podrobneje poročali, izdelujejo sedaj nov regulacijski načrt za devinsko - nabrežinsko občino saj je bil stari preveč ohlapen in ni več ustrezen potrebam. Pri tem pa je zelo važna, kako bodo rešili vrsto perečih vprašanj, ki so združena z načeli, da je treba ohraniti sedanjo urbane, nistično podobo in slovenski značaj vasi devinsko - nabrežinske občine, da pa je treba omogočiti v vsem skupnostim naravnim in tudi urbanistični razvoj. Okrog tega in seveda tudi okrog drugih zapletenih in važnih vprašanj, ki zadevajo urbanistični načrt, se je že razpravljalo širša razprava in je med drugimi leva opozicija zahtevala javna posvetovanja s prebivalci vasi. Zato je pobuda občinskega odbora še zlasti zanimiva in potrebna.

GORIŠKI DNEVNIK

Nekdaj vodilni človek v KD, dr. Rolando Cian hudo plačuje svoj javni NE na referendumu

Hrbet mu je obrnila večina pripadnikov njegove struje v Gorici - Kako bo minister Toros pomiril svoje sornišljenike

Sedanja kriza, eni izmed struj v demokristijanski stranki, v struji »forze nuove«, se je pričela z referendumom, na katerem se je njen voditelj dr. Rolando Cian, nekdanji pokrajinski tajnik stranke, odprl politično in goreč pripadnik dialektike, opredelil po vesti in se na referendumu javno zavzel za NE. Njegov nastop je sila razburil demokristijanske voditelje ter so ga za kažen hoteli pogoniti iz stajke kot garjavo ovco. Opredelili so se za sankcije proti njegovemu »krivoverstvu«. Inkvizicija je odločila, da ga postavi pred razsodišče. Do sem nič hudega, ker so mu stregli po življenju (po političnem življenju, svedenja) pripadniki drugih struj v stranki, ki so, kakor vsi vemo, stranke v stranki ter si v medsebojnih odnosih čestokrat prav malo prizanašajo. In kadar se obnejo nazven, takrat so si enotni kot en moč, kajti oblast je vendarle samo ena in še sladiča povrhu.

Hudo se je torej začelo takrat, ko je Cianov predstavnik v pokrajinskem vodstvu KD Mario Saracino glasoval z ostalimi skupinami v vodstvu KD za sankcije proti dr. Cianu, za njegovo postavitev pred razsodišče, ker se je na referendumu pregrešil s svojim javnim NE.

S Cianove strani je sledil protinapad. Četverica pripadnikov iz njegove struje je prejšnji dan pismeno povabila druge člane struje na sestanek, na katerem naj bi Maria Saracina izključili iz struje. Tega sestanka sicer niso nikoli sklicali, zadostoval pa je poziv nanj, da se je večji del pripadnikov »forze nuove« odločil za objavo programskega dokumenta (izšel je pred nekaj dnevi), v katerem so napovedali ustanovitve nove struje, ki so ji dali ime »Gruppo di Forze Nuove dell'Isontino«. Ta politični manifest so podpisali goriški občinski odborniki, pokrajinski svetovalec Desenič, Vincenzo Cislun, Achille Colautti, Mario Saracino, Emidio Tascia, Aldo Orziati, Clemente Borando in Renzo Pagotto.

Z razkolom v struji se je proti načelniku skupine Cian postavilo 80 odstotkov njegovih v Gorici, medtem ko so mu izkazali zvestobo soimisljeniki v pokrajinski upravi in na območju Tržica.

Kaj očita Cianu njegovi nekdanji pripadniki? Predvsem to, da se

že več kot eno leto niso sestali in zato niso mogli izdelati političnega stališča, s katerim bi se organizirano in uspešno pojavljali v svoji stranki ter se soočali tudi z ostalimi. Odpadniki nadalje izražajo priložnost na račun demokrističnega odločanja, ki je odstopilo mesto volje osebe, ter se zavzemajo za sodelovanje s socialisti, vendar pripominjajo, da PSI ne prevzema odgovornosti, ki izhajajo iz dejstva, da sodeluje v oblasti. Posebno trdi so Cianovi odpadniki, ko očita go socialistom, da so si »povečanim apetitom prisvajali mesta in položaje, na grd način, ki gotovo ni neznan niti v KD.«

Politični opazovalci so ugotovili, da se nista še opredelila dva pomembna pripadnika struje »forze nuove«, pokrajinski zdravnik dr. Bruno Gregorij, ki je prvi neizvoljeni kandidat za deželnega svetovalca na listi KD, ter dr. Marino

Marin, predsednik mestnih podjetij. S tem povezujejo tudi vlogo ministra Mario Torosa, najvišjega predstavnika »forze nuove« v naši deželi. Ko se bo vrnil s svojega potovanja po Sovjetski zvezi, ga čaka v Gorici dosti dela. Malo je verjetno, da bo pomiril duhove v svoji struji. Če bo uspel, bo to dosegel za ceno hudega kompromisa ali pa z odpisom Ciana, ki je v zadnjem razdobju, po involuciji v goriški KD, izgubil sleherni vpliv.

MLADINSKI KROŽEK GORICA
bo imel jutri, 18. oktobra, ob 20.30 v Gregorjevi dvorani, Verdijev korzo 13
LETNI OBČNI ZBOR
Vabljeni!

REZULTATI ANKETE MED DIJAKI

Jasneje hočejo opredeliti vlogo Gorice tudi na področju univerzitetnega študija

Razni predlogi za rešitev vprašanj visokošolcev slovenske narodnostne skupnosti - Zelo umestna zahteva po priznanju diplom jugoslovanskih univerz

Priprava uprava v Gorici je s prikrajšanemu goriške občine in razpredelnice o razvoju univerzitetnega študija na Goriškem in o njegovi bodočnosti. Uvodno poročilo je podal predsednik pokrajinske uprave dr. Chienta, ki je že na samem začetku izjavil, da za sedaj ni mogoče misliti na kako posebno sekcijo tržaške univerze v Gorici, kakor obstaja že v Vidnu. Pač pa bo treba misliti na ureditev posebnih pred in po-univerzitetnih tečajev, ki naj bi dopolnjevali njeno mednarodno vlogo trgovskega in kulturnega posredništva. Z Vzhodom. Zavaljal se je za sodelovanje in pomoč tudi vsem tistim, ki so sodelovali pri izvedbi ankete.

Pred dnevi je ravnatelj ISIG dr. Raimondo Strassoldo na posebni konferenci v dvorani pokrajinskega sveta predstavil rezultate tega proučevanja. V precej obsebnem poročilu je podal podrobno poročilo o opravljenem delu, ki nosi naslov »Vloga Gorice v razvoju univerzitetnih študijev v deželi Furlaniji - Juljski

krainji in ki vsebuje tudi številne statistične podatke in razpredelnice o razvoju univerzitetnega študija na Goriškem in o njegovi bodočnosti.

Uvodno poročilo je podal predsednik pokrajinske uprave dr. Chienta, ki je že na samem začetku izjavil, da za sedaj ni mogoče misliti na kako posebno sekcijo tržaške univerze v Gorici, kakor obstaja že v Vidnu. Pač pa bo treba misliti na ureditev posebnih pred in po-univerzitetnih tečajev, ki naj bi dopolnjevali njeno mednarodno vlogo trgovskega in kulturnega posredništva. Z Vzhodom. Zavaljal se je za sodelovanje in pomoč tudi vsem tistim, ki so sodelovali pri izvedbi ankete.

Dr. Strassoldo in za njim njegova

Prejšnjo nedeljo je Slovensko planinsko društvo Gorica zaključilo svoj letošnji izletniški sezon. Sedaj, v šolskem času, bo delovanje društva predvsem usmerjeno na predavanja in poučne večere.

V zgodnjih nedeljskih jutranjih urah avtobus odpeljal izletnike po Soški dolini, skozi Kobarid, ki je bil ob tej priložnosti obdan z zasedenimi vrhovi. V Bovec. Pot je nadaljeval do Kluz, kjer so si izletniki ogledali staro avstrijsko trdnjavo za časa avstrijsko - francoskih bojev (1809). Tu so lahko videli znameniti most, ki je sezidan 45 m visoko nad reko Koritnico. Avtobus je vozil nato skozi Strmec, vas, ki so ji dali ime »vas črnih ruti«, ker so leta 1943 Nemci postrelili vse moške ter vasi požgali, tako da so ostale samo ženske. Po dolini Koritnice se je izletnikom odprl krasen razgled na močene zasedene alpske vrhove, Jalovec, Jerebico in predeloko glavo Mangarta. V tem kraju stoji predor, skozi katerega se vozijo domači rudarji, da bi šli na delo v Rabelj, kjer so si Goričani

ogledali razne zanimivosti in spomenik. Le-ta je bil postavljen na kraju, kjer je nekdo stala bolnišnica, ki se je zaradi plazu pogreznila z vsem osebjem in bolniki. Glavnemu postajališču je bilo na Nevejskem sedlu, kjer se je skupina ljudi z žičnico odpravila do planinske postojanke »Gilberti«.

V popoldanskih urah je bil povratek po dolini Rekanice, mimo Kluz in Karnije do Venzona, kjer so si udeleženci ogledali znani muzej mumij.

Tako je potekel zadnji letošnji izlet SPD, na katerem smo z veselim ugotovili, da se ga je udeležilo zlasti veliko mladih iz Sovodnj.

J. S.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE v Trstu

Vas tudi letno vpludno in prijateljsko vabi k vpisu ABONMAJA za sezono 1974-75.

Vpisovanje pri Jožici Smet, UL Malta 2, Tel. 2495, vsak dan od 10. do 12. ure.

Izleti

Vodstvo ANPI sporoča urnike odhodov avtobusov v soboto, 19. oktobra, v Melitko na partizansko slavo ob 30-letnici ustanovitve garibaldinske brigade »Fontana«. Avtobus ob iz Podgore (izpred Zadrage) odpelja ob 6. uri, iz Števerjana (Dvor) ob 6.10, iz Celavja (pred Pepljeve gostilne) ob 6.15, iz Pevme (pred spomenikom NOB) ob 6.20, iz Gorice (pred Primožičovo gostilno v Drevoredu 20. septembra) ob 6.25, s Travnika ob 6.27, iz Standerca (na glavnem trgu) ob 6.30, iz Sovodnj (pred cerkvijo) ob 6.35, s Peči (pri plošč) ob 6.40, iz Gabrij ob 6.45, iz Dola (pred gostilno Devetak) ob 6.50, ter z Vrha (pred gostilno Devetak) ob 6.55.

Razna obvestila

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ obvešča, da se je pričela telovadba za predšolske otroke, ki je v Prosvetni dvorani, Verdijev korzo 13. Učila bo, kot običajno, G. Čučutova. Dvorana bo ogrevana.

Goriška občina razpisuje javni natečaj za mesto ravnatelja mestnih trgov. Interesenti lahko pošljejo prošnjo na urad za osebe na znanstven najkasneje do 10. decembra letos.

Kino

Gorica

VERDI 16.30—22.00 «Il fiore delle mille e una notte». Barvni film režiserja Pier Paola Pasolinija.

CORSO 17.15—22.00 «Un tipo che mi piace». J. P. Belmondo in A. Girardot. Barvni film.

MODERNISSIMO 17.30—22.00 «Pane e cioccolata». N. Manfredi in J. Dorelli. Barvni film.

VITTORIA 17.00—22.00 «Arancia mecchanica». M. McDowell in P. Magge. Barvni film. Prepovedano mladini od 18. letom.

CENTRALE 17.00—21.30 «La brigata del diavolo». W. Holden in C. Robertson. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 17.30—22.00 «La ragazza dell'autostada». Barvni film.

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Champagne per due dopo il funerale». Barvni film.

PRINCIPE 17.30—22.00 «Sfida all'O.K. Corral». Barvni western.

Nova Gorica

SOCA «Chatova dežela», ameriški film v barvah ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Tarzan in sirene», ameriški film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «87. policijska postaja», ameriški barvni film ob 19.30.

RENCE «Skrivnostni vikend», italijanski barvni film ob 20.00.

PRVACINA Prosto.

VESTI IZ BOLNIŠNICE

Pri nakladanju sena upokojenec padel z voza

Avtomobilist podrl 8-letnega učenca

S pridržano prognozo so v tork zvečer sprejeli v goriško bolnišnico 49-letnega upokojenca Celesta Bellotta iz UL Brigata Cuneo 48. Zdravniki so mu ugotovili hude pretrse mozganov in verjeten zlom lobanjske kosti.

Do nesreče je prišlo okoli 17.30, ko je Bellotto pomagal na polju Urošu Hobanu iz UL. Tine 2 nakladati seno na voz. Ponesrečenec je stal na vrhu voza. Verjetno je slabo stopil, izgubil ravnotežje ter padel s treh metrov višine. Sam Hoban mu je priskočil na pomoč ter poklical rešilce, ki ga je nemudoma odpeljal v bolnišnico.

V bolnišnici so večeraj popoldne sprejeli 8-letnega učenca Aleša Cejla, Drevoredu 20. septembra 77, kjer so ga le obvezali zaradi lažjih poškodb. Dečka je v UL. Mighetti podrl avtomobilist. Ozdravel bo v petih dneh.

Okrajni urad za neposredne davke v Krmnu bo 1. januarja 1975 prenehal poslovati. Ta dan bodo namreč pristojnosti v zvezi z ugotavljanjem in izterjevanjem neposrednih davkov v občinah, ki spadajo h krmninskemu davčnemu okraju, prešle na urad za

Mali oglasi

IŠČEMO novo sodelavko, poslovno u radnico. Opravljanje te funkcije zahteva naslednje pogoje: višjo srednjo trgovsko šolo, znanje slovenskega in italijanskega jezika (po možnosti tudi srbohrvaškega) ter dobro obvladovanje poslovno - administrativni del.

Ponudbe za razpis pošljite na naslov: MEBLO ITALIANA SpA, UL Trieste 138 — Gorica.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Providenti, Travniki 34, tel. 29-72.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
Danes ves dan in ponoči je v Tržicu dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72-341.

POD OKRILJEM ODESKA ZA ZGODOVINO NŠK

PRED SREČANJEM NEKDANJIH AKTIVISTOV TRŽAŠKEGA OKROŽJA

Kako je bilo naše ozemlje upravno razdeljeno pred tridesetimi leti

Članek, s katerim smo v nedeljski številki »Primorskega dnevnika« napovedali, da se aktivisti Tržaškega okrožja zberejo v soboto, 26. t. m. na tovariško srečanje, je povzročil nekoliko nejasnosti. To pa zato, ker so po pomoti iz tržaških nastali kraški aktivisti. Četudi je bilo iz vsebine članka jasno razvidno za kaj gre, smo smatrali za potrebno, da vprašamo pri Odsesu za zgodovino naše narodne in študijske dejavnosti, pod katerega pokroviteljstvom se to srečanje vršilo, za ustrežna pojasnila. Tam so nam povedali sledeče: manjša skupina bivših aktivistov Tržaškega okrožja je dala pobudo, da se spričo tolikih tovariških srečanj sestanejo tudi oni, ki so iskali primerno »streh«, so se zatekli po pokroviteljstvo na naš odesk. Da njihovi želji nikakor nismo mogli odreči, je razumljivo, saj ima odesk v programu tudi preučevanje zgodovine narodnoosvobodilne borbe v Trstu in okolici, katere dejavniki so bili tudi aktivisti.

Sicer pa, tudi če ne bi posegel vmes tiskarski skrat, bi bilo potrebno, da se ljudem po tridesetih letih osvabi spomin na takratne spremembe in upravnega razdelitve našega ozemlja. Medtem ko so bile splošne spremembe v mestu in spodnji okolici organizacijske strukture zaradi potrebne konspiracije v ilegalno razdrobljene v manjše enote, se je sredi avgusta 1944 osnovalo enotno Tržaško okrožje, ki je bilo razdeljeno na štiri okraje, katere meje so zaradi koordinacije sovpadale z mejami starih sektorjev, na katere je bilo mesto v vojaškem oziru razdeljeno po ustanovitvi komande mesta Trst v istem času. Prvi okraj, oziroma sektor je obsegal Barkovlje, Greto in Rojan, drugi sektor (okraj) je obsegal opek pas od Lonjerja preko Sv. Ivana in skozi mesto vse do morja. Sv. Jakob, pred ladjeladnice z okoličino in Rocca so pripadali tretjemu okraju (sektorju), medtem ko so četrti okraj sestavljali Skeudenj, Sv. Ana, Rovte in Kolonkovec vse tja do Domja. Takrat je bila zgornja tržaška okolica razdeljena na dve okraji. Od Opčin preko Kontovela in Proseka pa vse do Tržica z vsem Krasom v ozadju se je raztezalo srednjeprimorsko okrožje. Trebeče, Padrice, Bazovica, vse vasi v Bregu so pripadale južnoprimerškemu okrožju. Ta razdelitev je veljala od avgusta 1944 pa do osvoboditve v maju 1945: Nato pa je nastala velika sprememba, ki utegne še danes zavesti koga v negotovost. Na ozemlju, okupiranem po zavzevski vojaški upravi, sta nastali Tržaško in Goriško okrožje. Velik del

nekdanjega srednjeprimorskega in južnoprimerškega okrožja je tedaj pripadel novemu Tržaškemu okrožju z okrožnimi izvršnimi odbori, medtem ko je bil Trst, skupno z vsemi vasi tržaške občine (torej tudi zgornja okolica) upravna enota za, s mestnim osvobodilnim odborom (MOS) na čelu.

Po vsem tem je jasno, da je tovariško srečanje medvojnih aktivistov namenjeno tistim, ki so sodelovali v ilegalni borbi v medvojnem obsegu Tržaškega okrožja. Menimo pa, da bi morali pobudi tržaških aktivistov slediti še sestanki aktivistov, ki so med vojno delovali v srednjem in južnoprimerškem okrožju. Prilika za taka srečanja bo sedaj, ko stopamo v dobo tridesetletnice osvoboditve, še več.

IZLET KMEČKE ZVEZE V PREKMURJE

Kmečka zveza obvešča člane, ki so se prijavili za izlet, da bo odhod v soboto, 19. t.m., zjutraj po naslednjem razporedu. Poleg imena je navedena številka sedeža za vsakega izletnika.

6.00 ŠTIVAN (avtobusna postaja)	6.55 BORST (pokrajinska cesta)		
Pahor Franc	1	Čermeka Albin	35
Legiša Ivan	2	Zobec Mirko	33
6.15 KRIZ (gostilna pri Vereni)		7.00 RICMANJE	
Košuta Milos	49	Gardelli Liliana	25
Košuta Milos	45	Gardelli Josip	26
Košuta Oskar	42	Fabris Peter	29
Švab Marjo	47		
Tence Albin	46	7.05 KLJUČ	
Tence Zmazgoslav	48	Gombač Emil	30
		Rebula Franc	43
		Rebula Ana	44
6.30 TRST (sodišče)		7.10 BAZOVICA (pri cerkvi)	
Albrecht Giacomo	4	Renčelj Anton	37
Debeliš Alojz	3	Gregori Ivan	31
Trobbi Mario	9	Gregori Marija	12
Šuligoj Pavel	17	Marc Franciska	20
Šuligoj Pierina	18	Rečeljč Mario	39
Cok Emil	20	Bevilacqua Andrej	40
Poljak Mirko	27	Crissani Srečo	15
Poljak Bruno	28	Crissani Roza	16
Valentinčič Karel	23	Mare Ivan	41
Valentinčič Alojza	24		
Rodella Rudolf	22		
Rodella Marija	21		
6.45 DOLINA (Zadruga gostilna)		7.15 PADRICE (avtobusna postaja)	
Tul Anton	36	Čufar Mirko	34
Lauriha Josip	31		
Lauriha Karolina	32	7.20 OPČINE	
Kraljič Angel	8	Pečar Josip	6
Canziani Mario	19	Pečar Rozalija	5

Posebej opozarjamo vse izletnike, da imajo dokumente v redu, to se pravi veljavne potne liste ali osebne izkaznice (za tiste, ki so vpisani na kolektivnem potnem listu).

Tajništvo KZ

V Rupi pred »Štefkinim domom« bršljanov slavlolik novoporočencema

Tudi po naših vaseh na Goriškem so z zanimanjem sledili

POROČILO DR. K. ŠIŠKOVIČA NA SEJI GLAVNEGA ODBORA SKGZ 14. T. M.

Tržaška konferenca o manjšinah je podlaga za boljše utemeljevanje zahtev Slovencev

Konkretni rezultati konference so predvsem odvisni od politične volje vodilnih italijanskih krogov

Mednarodna konferenca o manjšinah v Trstu je za nami. Po treh mesecih je moč potegniti nekatere zaključke, predvsem iz zornega kota Slovencev in Italijev.

Priprave na konferenco so potekale po več tih. Slovenci v Italiji so se pripravljali sami brez vsakršne pomoči tehničnih služb pripravljalnega odbora.

Slovenci v Italiji so se na konferenco resno pripravili. V teku priprav in na sami konferenci pa je bilo opaziti, da ni bilo med različnimi skupinami globlje koordinate, kljub nekaterim poskusom v tej smeri. Globlja koordinacija bi bila prav gotovo preprečila nekatere dvojnice, ponavljajoče se v različnih skupinah. Edino le med beneškimi Slovenci je koordinacija v dobri meri uspešna.

Kot vsi vemo, je bila konferenca dvakrat odložena. Obkraj, so bili razlogi odložitve zgolj politični, saj so prišli do izraza nekatere politični pritiski, zlasti v zvezi s poslabšanjem jugoslovansko-italijanskih odnosov. Vsekakor je zelo umestna domneva, da bi bila odsotnost jugoslovanskih strokovnjakov povzročila odložitev konference za nedolgo čas, kar so bile krajevne politične sile skrajno zainteresirane za jugoslovansko prisotnost.

Udeležba na konferenci je bila zelo visoka: preko 700 prijav za udeležbo, približno 1200 izbranih ali poslanih poročil, preko 300 razpravljalcev. Nadse visoka je bila tudi udeležba Slovencev v Italiji: v petih dneh se je udeležilo preko 200 Slovencev iz Furlanije - Julijske krajine, čeprav je bil sestavljen seznam približno 400 slovenskih udeležencev.

Po uvodnem dnevu je delo konference potekalo v treh delovnih skupinah. Čeprav se je v I. delovni skupini vrstilo največje število razpravljalcev, se je glavna politična bitka vodila v III. komisiji, medtem ko je bilo delo II. komisije skoraj v celoti pogojeno od slovenske prisotnosti. Zato je II. komisija verjetno zaorala najgloblje, ker se je bavila z vprašanji, ki so bila do nedavnega v ozadiju nacionalnih preučevanj.

Slovenci v Italiji so v treh komisijah nastopili s 35 pričevanji in posegi, ki jih je pripravilo 41 oseb. Od teh je SKGZ vnaprej pripravila in razdelila med udeležence 15 pričevanj v slovenski in italijanski. Organizacijski odbor konference je bil skoraj odstopen pri razmnoževanju ostalih slovenskih pričevanj in posegov, kar predstavlja veliko škodo.

Slovenci v Italiji so v svojih posegih in pričevanjih nastopili z naslednjimi temami:

v I. delovni skupini: sredstva množičnega obveščanja, šolsko vprašanje, slovenska kultura in prosvetna dejavnost, popis prebivalstva, slovenska glasba, psihološki aspekti manjšinskega statusa, jezikovna vprašanja Slovencev in posebej Beneške Slovence, mladinska problematika, verska in cerkvena vprašanja.

v II. delovni skupini: tržaška slovenske zemlje na Tržaškem, značaj in potrebe kmetijskega trga, zadružništva, zgodovina gospodarske dejavnosti Slovencev in konkretne zahteve po enakopravnosti na gospodarskem področju, gospodarski aspekti manjšinskega vprašanja, družbena slika Slovencev na Tržaškem, podrejenost slovenskega človeka na gospodarskem področju, vloga Trsta v slovenskem gospodarstvu, problemi prisotnosti Slovencev v sredstvih gospodarske dejavnosti, perspektive tržaškega kmetijstva.

v III. delovni skupini: pravna analiza položaja Slovencev in izhodišča za njegovo pozitivno reševanje, položaj Slovencev v Italiji iz vidika mednarodnih obveznosti Italije, zahteve Slovencev na zakonodajnem področju, globalnost in postopnost ter politična zgodovina Slovencev v Italiji, priznanje statusa manjšine Benečanom, delna zakonodaja, krajevne uprave, stališče države do Slovencev.

Slovenci v Italiji so s svojimi prispevki razgrnili pred konferenco bistvena vprašanja, so se dotaknili vseh aspektov lastnega življenja v času, v prostoru in na raznih področjih družbenega udejstvovanja. Ni dvoma, da so bili najbolj izvirni na družbeno gospodarskem področju. Za vse ostale komisije so se dobro, podrobno in resno pripravili in se v večini primerov niso prepuščali slučajnosti. V glavnem so svoje materiale pripravili, čeprav — to treba ponoviti — ni bilo ustrezne koordinacije. Da bi bila njihova vloga učinkovitejša, so za konferenco pripravili nekaj tiska-

nega materiala: knjigo «Pravno poti do rešitve problemov Slovencev v Italiji» v slovenski in italijanski; knjigo «Slovenci včeraj in danes» v slovenski, italijanski in angleški; italijanski prevod dela L. Cermeljca «Slovenci in Hrvatji pod Italijo», zemljevid z označenimi slovenskimi organizacijami in ustanovami (vse to v imenu Slovenskega raziskovalnega inštituta). Poleg tega je beneški študijski center «Nediz» izdal brošuro o Benečiji v slovenski in italijanski, izšel je zemljevid slovenskega narodnega ozemlja v Italiji z dvojezičnimi oznakami, prof. S. Pahor je pripravil zemljevid o narodnih manjšinah v Italiji in zemljevid o narodnih manjšinah v Evropi. «Bolitino degli Sloveni» je izdal posebno dokumentacijsko številko in je skozi pet dni vsakodnevno izhajal.

Jugoslovanski del strokovnjakov je nastopil zelo solidno, razvejan in konstruktivno. Zaradi tega je bil njegov nastop najbolj obuten in konkretni. To dejstvo je posredno in neposredno odločilno pomagalo k soočanju z nekaterimi težnjami avstrijskih in italijanskih strokovnjakov, ki so skušali zmanjšati ali izenačiti teži slovenskih manjšinskih zastopnikov.

To soočanje, ki ga je bilo čuti že v uvodnih poročilih Capotortija in Jonečca, se je raztegnilo na delo treh delovnih skupin. V tem okviru je prišlo do neposrednega in intenzivnega soočanja med zastopniki zamejskih Slovencev in italijanskimi ter avstrijskimi strokovnjaki in politiki.

Če izhajajo iz zornega kota Slovencev v Italiji, moramo razlikovati med delom treh delovnih skupin.

V prvi delovni skupini ni bilo predkritičnega soočanja, ker je bilo težko pričakovati, da bi kdor koli jasno in javno pobijal teze o pravici do uporabe jezika, do šolstva, do tiska, do sredstev javnega obveščanja. Spor se je tam vodil okrog Benečije, o kateri so italijanski politiki in strokovnjaki določili mejo, ki jo je bilo težko prekoračiti: italijanska tako imenovana znanost in delno politika ne četa priznati beneškim Slovincem pravic na jezikovno - šolsko - kulturnem področju, ker v bistvu niso četa priznati Slovincem v obliki zavestne narodnostne sile, še najmanj pa objektivnega stanja narodne latentnosti.

V drugi delovni skupini so Slovenci prevladovali. Razgrnili so sliko lastnih potreb na družbenem in gospodarskem področju v teritorialnem in neteritorialnem smislu. Tam je le neki vidni italijanski strokovnjak branil italijanska stališča o tako imenovani «objektivnem stanju» in «objektivnih razmerah» v okviru sedanje stvarnosti. Vendar so Slovenci dali komisiji veliko materiala za premislek o objektivnih vzrokih asimilacije in o manjšinskih vprašanjih v zvezi s strukturno dinamiko.

Glavno soočanje se je odvijalo v tretji delovni komisiji, kjer so italijanske uradne in poluradne sile koncentrirale najboljše «možnosti» na univerzitetni in politični ravni. Prevladoval je vtis, da so italijanski strokovnjaki in politiki le odgovarjali na teze Slovencev, kar pomeni, da so se znašli na obrambnih pozicijah. Slovenci so namreč postavili vprašanje odgovornosti v zvezi s preteklostjo, s pomankljavostmi političnih in pravnih rešitev, z neenakopravnim ravnanjem med manjšinami in Italiji in med samimi Slovenci, vprašanje individualnih in kolektivnih pravic, mednarodnih obveznosti, pravnih poti, globalne rešitve v najkrajšem času. Odgovori tako imenovanih večinskih političnih in strokovnih zastopnikov so bili: Slovenci uživajo veliko pravic, vzdušje se je izboljšalo, Italija mora najprej postati to, kar veleva ustava, kar pomeni, da se morajo Slovenci prvenstveno zavzemati za demokratizacijo in decentralizacijo, šele v tem okviru bodo dobili vse svoje pravice. Vsi ti odgovori pa so skušali prepričati, da je postopna rešitev najboljša, da bi bila posebna globalna zaščita južnotrziškega tipa škodljiva, ker so specifične razmere Slovencev drugačne in različne po teritorialnem in zgodovinskem načelu. Pri vseh teh odgovorih se je čutila razlika med najbolj naprednimi italijanskimi političnimi silami ter med ostalimi demokratičnimi silami. Najbolj čudno je bilo stališče nekaterih vidnih italijanskih strokovnjakov, ki so se iz svoje znanstvene višine spustili v najbolj vsakdanjo politiko, da bi podirali slovenske teze. Na splošno pa je treba poudariti, da so se vse italijanske politične sile izrekle proti globalni zaščiti Slovencev po

južnotrziškem vzoru, kar postaja najmanj razumljivo. O Beneški Sloveniji so se italijanski strokovnjaki in politiki, razen zastopnikov delavskih strank, zelo jasno izrekli: sedanja uradna Italija stoji še vedno na stališču, da se Slovenci v videnski pokrajini ne zavajajo svoje narodne pripadnosti in da je zaradi tega nemogoče govoriti o kakršni koli narodni manjšini, dokler se ne bodo tamkajšnji ljudje «zavestno samoopredelili».

V treh delovnih skupinah, zlasti v tretji, so bili zaključki in glavni enaki: Slovenci so postavili svoje tehte in dobro preučene zahteve, «večinski» zastopniki pa so povedali, da se s temi zahtevami ne stinjajo, ponudili so postopnost in rešitev nekaterih žgočih vprašanj v Trstu in Gorici, nič pa za Benečijo, ki naj bi se prej osvestila, ne da bi vsaj priznala, da bi bilo treba ustvariti ugodne pogoje za osveščanje.

V okvir teh odgovorov je spravi tudi pismo tržaških strank ustavnega loka. Zahteva po globalni rešitvi, ki jo pismo vsebuje, se zdi polemična s posegi nekaterih zastopnikov uradne Italije na konferenci.

Konferenca je bila za Slovence v Italiji toliko pozitivna, kolikor so njihovi vidnejši predstavniki nastopili enotno z enotno govorico. Ta enotnost je prišla tudi do izraza v skupnem pismu predsednika M. Zanettija. Bila je pozitivna, ker so Slovenci dobro in argumentirano pripravili, so se je množično udeležili, so s svojimi nastopi in publikacijami obvestili mednarodno in italijansko javnost o svojih problemih. Dejansko so in so bili v središču dogajanja konference. Prav tako je bilo pozitivno, da so s svojo aktivnostjo izsilili jasno in javno stališče italijanskih sobesednikov in posledno tudi italijanske države. Slovenci v Italiji si niso pričakovali konkretnih rezultatov, ker je bila konferenca organizirana tako, da je bilo nemogoče pričakovati kaj več. Stališča so sedaj mnogo bolj jasna in se bo morala na tej podlagi nadaljevati politična akcija.

Konferenca v svojem poteku je bila negativna in tem, da italijanski sobesedniki niso storili niti koraka naprej, glede Benečije pa so šli celo za korak nazaj, da je bil vodstvo konference trdno v ro-

kah ljudi, ki niso mogli ali hoteli soupravljati konferenco skupno s Slovenci, čeprav so jim pustili popolno svobodo govora in razpravljanja, da se je na njej do zadnjega dne čutila roka države in tem, da so italijanski strokovnjaki v svoji veliki večini enotno in koordinirano nastopili proti glavnemu zahtevu Slovencev.

Konferenca ne bo mogla dolgo ostati brez rezultatov, čeprav se danes čutijo nekateri koraki nazaj, ki so prišli do izraza v odgovoru zunanjega ministra A. Moravca predsedniku pokrajine M. Zanettiju. Vendar konkretni rezultati so predvsem odvisni od politične volje vodilnih italijanskih krogov, kakor bi bilo tudi pomembno institucionaliziranje pripravljalnega odbora na delni ravni. Konferenca bi se morala na podlagi obilice materiala, ki ga imamo na razpolago, nadaljevati v vsakdanji obliki, ker smo v nekaterih komentarjih in stališčih pred konferenco predvidevali, da bodo morali konferenčni materiali služiti političnim in drugim silam, da konkretno postavijo na pogajalno mizo v vseh instancah oblasti zahteve Slovencev, ki čakajo na rešitev.

Trst, 14. oktobra 1974

Za in proti graditvam jadrskih central

Na švedskem so začasno prenehali z izgradnjo atomskih central. Med drugimi so se v kampanjo proti njihovi graditvi vključile tudi mnoge akademije znanosti. Njihovi predstavniki namreč postavljajo zahtevo po največji možnosti varnosti za življenje ljudi, kjer ti žive. Mednarodni strokovnjaki menijo, da jadrskih central se ne sme graditi na razdalji manj kot 20 km od večjih naselij. Na švedskem so zdaj odkrili, da jih bo v bodočnosti moč graditi tudi na razdalji manj kot 5 km od milijonskih mest. Obenem zatrjujejo, da bi v primeru okvare jedrske centrale zaradi tega ne izgubili življenja nihče, ki bi se znašel v krogu premera 2 do 3 kilometrov. To predstavlja važen dokument, na osnovi katerega se bo švedska morda odločila, da nadaljuje s programom gradnje jadrskih central.

Ustrezna vladna komisija je tudi predložila, da se ogroženosti velikih mest zagotovi prav z graditvijo atomskih central. V obrazložitvi je rečeno, da je nevarnost pred radioaktivnim žarjenjem zelo majhna. To tveganje pa bi nadoknadilo manjša onesnaževanja zraka z žveplom, do katerega prihaja pri ogrevanju z nafto. Vrh tega bi tako bolj varčevali z nafto, s čimer bi bila povečana neodvisnost dežele v primeru novih energetskih kriz. Pa tudi stroški vzdrževanja jedrskih energetskih objektov so, kot zatrjujejo, manjši.

PRED SKORAJŠNIM ZBOROVANJEM POMORŠČAKOV V PIRANU

Priprave slovenskih pomorščakov za osvobajanje slovenske obale

Odlomek iz knjige kontraadmirala Janeza Tomšiča: «Narodnoosvobodilni boj na Jadranu in slovenski pomorščaki» - Poglavje: Obveščevalci mornariške grupe na Krasu in v Trstu

Komandna ladja Kvarnerskega pomorskega sestava «NB-3» — «Jadrano» pluje na čelu sestava 6. maja 1945 v tržaški pristanišče

(Nadaljevanje in konec)

Vodstvo mornariške grupe je določilo za vodjo centra Maria Segolina in mu dodelilo štiri mornarje. Dne 19. januarja 1945 je zbrani oddelek obveščevalcev odpotoval v spremstvu Ivana Lesjaka iz Gorinje Trebuše čez Mrzlo rupe in Predmejo v Rubije pri Komunju. V tej vasi je bil pripravljen pri nekem kmetu prvi bunker Mornariškega informativnega centra. Od tu se je začela razvijati mornariška obveščevalna in informativna mreža. Sčasoma se je oddelek mornarjev preselil iz Rubije v Skofe, kraško vasico sredi njiv in vinogradov, ko maj 4. oktobra odločno od Komnu.

Vodja tega oddelka je po vojni 1967. leta zapisal o tem informativnem centru na Krasu tole:

«Dne 20. novembra sem prišel iz lirskega vojnega poarja v mornariško grupo. Bil sem postavil za komandirja I. voda I. čete. Četa je bila v Srednji Trebusi, (26) gori ob cesti proti Čepovnu. Druga četa pa je bila splošno tovarišev. V četi so bili zbrani tovariši, ki so bili prej v svojih enotah skokaj vsi komandirji ali politični komisarji čet, pa tudi komandanti bataljonov so bili med njimi. Zelo malo je bilo tistih, ki so bili samo vodniki ali borci. V začetku smo se seznanjali s stanjem v Trstu ter z našimi boji in nalogami, s katerimi bi se lahko srečali v bojih za Trst, za luko in ladje v pristanišču. Lahko pa se omenimo resno in temeljito politično delo v četah, kjer smo poleg političnih

znajo teren. Tako nas je šest odpo- tovalo 19. januarja na Krasi. Trije tovariši so bili predvideni za informativne in za mornarice, eden pa za kurirja med Mornariškim centrom na Krasu in mornariško grupo. (27)

Šesti član pa je bil obveščevalni referent moj arške grupe, ki je začasno bil z nami. Po prihodu na Krasi sem se v začetku zadrževal v Rubijah, potem pa največ v Skofah, kjer je bil pripravljen bunker pod stanovanjsko hišo in pod hlevom. Da bi skrajšal poti tovarišev na terenu, sem se vrátil zadrževal v okolici Brestovice, Sv. Križa, Repna in Proseka.

Na informativni center je u- rešeno deloval. Nekatere naloge je rešil hitro in temeljito. Veliko za- slugo za to je imelo predvsem slo- vensko ljudstvo na Krasu, od mla-

di ne do stare v in žena, ki so po- magali vedno in povsod, kljub stal- nim močnim sovražnikovim pa- truljam, ki so se premikale po ce- lem Krasu, kjer je bilo tudi mnogo stalnih postojank. Zaradi tega smo imeli težavne pogoje za delo. Bilo je mnogo žrtve, posebno med ku- rirji in obveščevalci. Čeprav je mornariška mreža dobro delala in zbrala koristne podatke, je prišlo do naše mornariške grupe pri kor- pusu le malo materiala, ki smo ga tja poslali. To sem zvedel šele ro- vojna. Razmere na Krasu in v Vi- pavski dolini so bile v začetku le- ta 1945 zelo težke, ob pomikanju britanske fronte na sever in nase na zahod pa so postajale iz dneva v dan težje. Kurirji so se namreč le redkokdaj srečno prebili čez Vi- pavsko dolino. Od začetka aprila do 29. istega meseca nisem imel nobene zveze s korpusom ali mornariško grupo.

Šele tega dne je prišel kurir, ki je odnesel mnogo obveščevalnega materiala v mornariško grupo, ven- dar tudi on se ni javil v grupi, ker se ni mogel prebiti v Trnovski gozd čez Vipavsko dolino. Dne 30. aprila se je oglasil drug kurir z ukazom, naj se takoj javim v šta- bu grupe. Po datumi se mi je zdelo, da je ta poziv že star, morda se iz časov, ko se je Ratko Pečovnik po begu iz Trsta priključil našemu informativnemu centru, od koder je v začetku aprila oršel v mornariško grupo. Takoj sem od- šel s kurirjem na pot. Težko sva se prebijala skozi Vipavsko dolino. Dne 1. maja sva se le pridružila v bližini Mirze rupe mornariški ru- pi, ki se je tedaj premikala na jug.»

(26) Krajevni leksikon Slovenije, Ljubljana 1968, I. knjiga, str. 402, piše v zvezi z Goranjo Trebušo, «Za prvih 20 hišnih števil je še živ izraz Srednja Trebuša».

(27) Od teh borcev sta se dva imenovala Nino in Džidjo, za druga dva pa ni bilo mogoče potrditi imen ali priimkov.

Slovenske pravljice v novi izdaji

V zbirki Zlata ptica, zbirki prav- ljic iz svetovne književnosti, je že pred leti izšla zbirka sloven- skih pravljic, ki jih je izbral in uredil v knjigo Alojzij Bolhar. Ta njegova zbirka, lepo opre- mljena in urejena, je zdaj ponovno prišla na knjižni trg v izdaji Mladinske knjige. Če poudarimo, da je to že sedmi tatis te knjige, potem smo s tem povedali dovolj o priljubljenosti in kvaliteti te izdaje, ki jo najbolj, tako kot prej- šnje, našla hitro pot do prijateljev ljudske pripovedne umetnosti.

Novi izdaji zbirke slovenskih pravljic je napisal ugod znani pro- fesor narodnega blaga, zlasti ljudskega pesništva in pripoved- ništva, Milko Matičetov. V svoji uvodni besedi poudarja pomen pravljic in ugotavlja, da pravljice pritegnejo tako otroke, kot tudi odraslega človeka. Poslušanje prav- ljic ni samo kratkočasje temveč tudi umetniško doživetje. Za Slo- venci nismo imeli takih zbiralec- pravljic kot je bil na primer Vuk Karadžić. To se še danes močno pona, Slovenska ljudska proza zato v 19. stoletju ni mogla pro- dreti kot samostojna literarna zvrst, botrovala pa je nastanku

slovenske umetniške proze. Vse- kakor pa je zanimanje za slo- vensko ljudsko pripovedništvo sta- ro komaj dobrih sto let in je mnogo prekratko.

Ko analizira pričujočo zbirko ljudskih pravljic Alojzij Bolhar- ja, ugotavlja Milko Matičetov, da kaže zbirka prerez slovenske ljud- ske pravljice. Samo manjši del zgodbe je vzeti iz samostojnih ljud- skih pravljic, medtem ko o- stalo poteka iz najrazličnejših samostojnih periodičnih publika- cij. V pokrajinskem posledu je predstavljena vsa Slovenija, saj je nekaj besed tudi iz zamej- skih krajev Koroske in Beneške Slovenije. V oblikovnem pogledu opaziti razlike med stili posa- meznih avtorjev, vsehino pa je zbirka tako pestra da bo vsak odrasel in mlad bralec našel v njej nekaj tistega, kar mu bo še posebej pri srcu. Kdor torej ljubi pravljice bo našel v tej knji- ni, ki znova prihaja na slo- venski knjižni trg, dosti hvalje- nena beriva. Da so bile prejšnje izdaje te zbirke toplo s- eje na dokazuje že samo število pona- tisov. Onemra Brnčič Smičič zasluži še posebno priznanje.

Sl. Ru.

RADIO VELEIZIJA

ČETRTEK, 17. OKTOBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

12.30 Poljudna znanost
12.55 Sever ključ Jug, Jug ključ Sever
13.25 Vremenska napoved
13.30 DNEVNIK
Danes v parlamentu
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše
17.45 Program za mladino
POTOVANJA

Dežele, narodi in noše sveta

18.45 Poljudna znanost:
Knjiga «Sreca» Edmonda De Amicisa in njeni bralci «Cuores (Sreca)», knjiga, ki jo je napisal Edmondo De Amicis je bila morda med italijani najbolj čitana knjiga vseh generacij, od konca prejšnjega stoletja do danes. To, da je na programu, dokazuje zanimanje, ki je vse do danes veljalo tej knjigi. Vendar skuša oddaja upoštevati tudi kritična stališča, ki jih morebiti do dela imajo nove generacije. Bili so povabljeni, da ponovno razmislijo o straneh te knjige ter o njih podajo svoje mnenje, upoštevajoč zgodovinski časovni presek, učen- ci in dijaki osnovnih in srednjih šol ter univerzitetni stu- denti. Zlasti je šlo za to, da se ugotovi njena življenjska moč, kakor tudi njene zmanjšane sposobnosti vplivanja v dana- njem času. Mnenja, ki so prišla do izraza so najrazličnejša, nekatera se s knjigo strinjajo, kakršna je, druga so do nje zelo kritična. Zanimivo je, da knjigo povsem sprejemajo učen- ci osnovnih šol, bolj kot pa se dviga lestevica šolske izobraz- be, ostreje so kritike do njene vsebine, vtem ko jo mnogi v svojih stališčih celo označujejo za škodljivo, češ da temelji edinele na škodljivi sentimentalnosti in zmanjšuje kritični duh otrok

19.15 Italijanske kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 BREZ IZHODA
Preiskava v hiši Kluger
Po delu Enrica Roda
Drugo nadaljevanje
Paolo Beltrami je obsojen na osemnajst let zapore zaradi u- mora bolničarke Anne Zanotti. Vtem ko se njegov branilec, odvetnik Quercio, pripravlja na drugostopno razpravo, pri- de do nekaterih novih dogodkov. Iz Nairobia dopotuje oseba, ki stoji v stik s profesorjem Berioletijem, sodno - medicins- kim izvedencem na procesu, in Marianno Kluger, materjo Paulove pokojne žene. Po drugi strani pa je mati le- tega, Leti- zia Beltrami, odposlala pred svojo smrtjo sodniku Fontani pi- smo, kjer za umor obtožuje sebe in obenem trdi, da je ano- nimna pisma, ki so «primer» povzročila, odposlala sama. Je morda to resnica? Mimo vseh juridičnih dejstev, jo bo sodnik Fontana odkril edinele v teku dramatične diskusije s člani družine Kluger v salonu njihove vile

21.45 VITTORIO DE SICA
Režiser, igralec in človek

22.45 DNEVNIK

DRUGI KANAL

18.15 Protestantizem
18.30 Tedenska oddaja judovskega kulturnega izživljanja
18.45 ŠPORTNI DNEVNIK
19.00 ŽOGA JE OKROGLA
Drugo nadaljevanje oddaje o najbolj popularni igri na svetu
20.00 Portret avtorja:
O umetnosti Giorgia Morandija
20.30 DNEVNIK
21.00 OSEM STRANI
ORKESTER PRIPOVEDUJE
21.20 DEŽELA MOJA: Človek, ozemlje, okolje:
22.15 Jezik moderne arhitekture

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10 in 14.10 TV V ŠOLI: Kal življenja, Turizem, Istra, Nem- ščina, TV vrtec
9.35 in 15.35 Francosčina
17.25 «SLIKA»
Zadnja zgodba iz serije BISTROOKI bo predstavila sliko, fotografijo in risbo. Otroci bodo spoznali različne tehnike slikanja in materiale, s katerimi lahko slikamo: vodene bar- vice, oljate barve, tuše itd. Tudi Pink-Ponk in Zdraba bodo preizkusili svoje slikarske talente in videli bomo, kdo se bo bolj izkazal. V goste so tokrat povabili slovenskega pesnika Nika Grafenauerja

18.00 OBZORNIK
18.20 «Svet v vojni», serijski dokumentarni film
Današnja epizoda prikazuje ofenzivo zavezniških bombnikov nad Nemčijo in govori o njenem vplivu na razvoj vojne
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.05 S. Lenz: URA NEMŠČINE
Nadaljevanje in konec
Kam in kako na oddih
21.20 Četrkovni razgledi
21.50 NARODNI BALET S KUBE
Nacionalni balet s Kube, ki se je predstavil tudi na šestem baletnem bienalu v Ljubljani in ga je leta 1948 osnovala zna- na plesalka Alicia Alonso se nam tokrat predstavlja z dvema deli: «RITMICA» na glasbo Amadea Rolanda in v koreogra- fiji Ivana Tenorica ter «GRAND PAS DE QUARTE» na glasbo Cesare Pagnia in v koreografiji Alicie Alonso

22.05 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 Otroški kotiček: risanke
20.15 DNEVNIK
20.30 «Priказi in Rimu»
Celovečerni film, v katerem igrajo M. Mastroianni, B. Lee S. Milo in V. Gassman. Režija Antonio Pietrangeli
22.00 Stekla Antona Motike

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
Poročila; 7.05 Jutranja glasba;
11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Skladatelji naše dežele; 19.10 Italijansko gledališče v Ljubljani; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Šport; 20.35 Amarijli, drama; 21.50 Relax v glasbi.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glas- ba; 9.00 Glasbena galerija; 10.10 Literarna oddaja; 10.45 Glasba in nasveti; 11.30 Orkester Balardi; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Tu- ristični napotki; 14.15 Ital. zbori; 15.00 Popevke; 16.45 Poje Josipa Lisac; 17.00 Mladinski klub; 17.30 Primorski dnevniki; 18.00 Popevke na tekočem traku; 18.30 Male skladbe velikih mojstrov; 19.00 Prenos RL; 19.30 Večer v glasbi; 20.45 Rock party; 21.00 Radijska priredba; 22.00 Ritmi; 22.35 Violinist Rok Klopčič.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00, Poročila; 7.25 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Reportaža; 12.10 Četrli program; 14.40 Radijska nadaljevanja; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.10 Komorna, operna in simfonična glasba; 17.40 Program za mla- dino; 19.30 Jazz; 20.20 Program z Marcellom Marchesijem; 21.15 Srbska narodna glasba; 22.15 Pianist Pier Luigi Camicia.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 8.40 Kako in kakaj?

8.50 Orkester; 9.35 Nadaljevanje; 9.55 Pesem za vsakogar; 10.35 Na vaši strani; 12.40 «Alto gradimento»; 13.35 Dva komika; 13.50 Glasbo in kakaj?; 14.00 Plo- šče; 15.40 Glasbeno-govorni spo- red; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 19.55 Popevke; 21.20 Dva komika.

III. PROGRAM

8.30 Koncert za začetek; 10.30 Rimski - Korsakov; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Na sporedu sta Bach in Penderecki; 17.10 Kon- cert; 18.00 Francoske popevke; 18.45 Odprta stran; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Amadis, opera.

ODBOJKA

SVETOVNO PRVENSTVO V MEHIKI

Kuba premagala NDR s 3:0 Italija vložila protest

Italijansko vodstvo razburjeno zaradi «nešportnega vedenja» Kubancev in vzhodnih Nemcev

MEHIKA, 16. — Prvi del svetovnega odbojarskega prvenstva v Mehiki je pri koncu. Včeraj so odigrali še ostalih 23 tekem, ki pa niso odločale za kvalifikacijo v polfinalni del, saj je bilo stanje že po drugem kolu, in to v vseh skupinah, odločeno. Favoriti v raznih skupinah so se kvalificirali. Presenečenj torej ni bilo.

Vseeno pa je prišlo v B skupini, kjer je igrala tudi Italija, do velikega presenečenja, ki je razburilo italijansko vodstvo. Kuba je namreč odpravila svetovne prvake Vzh. Nemčijo s 3:0. Kaže, da so vzhodni Nemci namenoma izgubili, da bi ne spremenili sedeža, kjer so doslej igrali. Italijansko vodstvo je zaradi tega vložilo priziv, češ da sta se reprezentanti Kube in Vzh. Nemčije enešportno vedli. Kaj se bo iz vsega tega izcimilo? Mislimo, da je odgovor enostaven: kdo bo lahko dokazal, da so odbojkarji NDR namerno izgubili? In če bi slučajno namerno izgubili, seveda niso nikomur škodovali, kajti tako Kuba kot NDR sta premagali neposredna nasprotnika: Italijo in Venezuelo.

Italija bo zato igrala v tolažilni skupini od 13. mesta skupno z Južno Korejo, Panamo in Egiptom. Ta skupina bo igrala v Tijuani.

Naj omenimo, da se tega SP udeležuje 24 moških in 23 ženskih reprezentant za skupnih 29 držav.

KOLESARSTVO

VELIKA NAGRADA LUGANA
Dvoboj Gimondi-Ritter?

LUGANO, 16. — Po enoletnem premoru bodo profesionalni kolesarji v nedeljo spet nastopali na kolesarski dirki na kronometer za veliko nagrado Lugana v Švici. Za nastop na 77.500 km dolgi progi se je kot zadnji vpisal tudi Felice Gimondi, ki je tako postal eden glavnih favoritov za zmago. Ta italijanski kolesar je že zmagal leta 1967 in 1970, tokrat pa bo imel proti sebi še Ritterja (zmagovalca leta 1970), ki se med drugim pripravlja za naskok na Merckxov svetovni rekord v enourni vožnji. Skupno bo

Branko Perić, član ene od dveh jugoslovanskih ekip, ki se udeležujeta letošnje avtomobilске dirke po Evropi, pozdravlja svoje navijače ob prihodu na kontrolno točko v Beogradu

Janko Perat UMIRAJOČI ČAS

Odpri sem stran in začel brati. V tistem šepetu vetra se mi je zdelo, da slišim glasove, prihajajoče z drugega sveta, iz nekega drugega časa, drugega življenja. Mimo mrtvih časov in daljav mi je šepetala:

Tako siv je ta dan. Oblaki snegonočnosti so že prekrili Kamniške planine. Snežilo bo. Prišla bo zima in se povečala teža naših borcev. A nikjer še ni videti konca . . . Toda ali je prav, da jih inenujem «naše borce»? Ze jutri se utegne zgoditi, da vdrejo k nam Nemci, ali še slabše — domobranci, in ti bodo morda brali te vrstice. Kaj potem? . . . Ali res nikomur, niti dnevniku, ki zvesto sprejema moje misli in edini molči, ne smemo več zaupati?

Nel! Dnevnik bom skrila, toda zaupala mu bom resnico, ki je živemu človeku ne morem povedati. Ampak saj nimam človeka, že dolgo ga nimam. Morda bo moj otrok postal človek. Kolikokrat se združem, ko v svojem otroku vidim njegove poteze in gibe, njegov pogled. Toda saj Desa ne bo taka. Ne sme biti podobna njemu, saj je vendar moj otrok. Gorje, če bi bili ljudje tak!

A tudi meni ne sme biti podobna. Preveč sem naivna. Kljub vsem razočaranjem se še vedno trudim, da bi mu verjela, da bi mu zaupala in našla v njem vsaj malo človeške opore, vsaj trohico človeka.

Ljubljana se prazni. Znanih obrazov srečaš vedno manj.

Posebno od septembra sem jih vsako noč neka j izgine. Vsi vemo, kam so šli. Želim jo nim srečo, trepetamo zanje, hkrati pa smo nanje ponosni, ker jih še ni zlomilo, čeprav še nikjer ni videti konca te vojne. Tudi jaz bi šla z njimi. Tako rada bi šla! Toda čutim, vem, da ne smem. Ne zato, ker organizacija pravi, da sem jim potrebna tu, v mestu. Tudi zaradi Dese, ki je ne morem pustiti same. In pa zaradi tiste bolečine v meni, ki se še ni zacelila.

To bolečino je povzročil on, Boris, ker me je prisilil, da sem iz sebe pustila iztrgati komaj spočeto življenje. Njega seveda to ne boli. Nič mi ni mar. Kaj mu je sploh mar? Mene pa še vedno boli. A vkljub vsemu sem še verjela vanj. Mislila sem, da bo vsaj zdaj, ko odhajajo še zadnji, poslednji, ki so obranili ljubezen do domovine in spoštovanje do samega sebe, odšel tudi on. To sem skipeala iz tega, ker je hodil okrog ves zamišljen in ni skoraj nič govoril.

Nisem mogla motiti njegovega molka. Sam v sebi mora zbrati potrebne moči. Upala sem, da zbira moči za dokončno odločitev. Potihoma, ne da bi on vedel, sem mu pripravila toplo perilo, ki naj bi ga vzel s seboj, da bi ga pozimi ne zeblo. Potem sem mu začela plesti volnene nogavice.

Pri vsaki pentlji sem upala, da mu bo dala moč in da mi bo tedaj, ko bom nogavice spletla do konca, povedal o svoji veliki odločitvi. Takrat mu jih bom izročila s solzami v očeh.

Neumnica!

Eno nogavico sem bila že spletla. Drugo sem pletla bolj zalagoma, da bi mi dala več časa. Spletla sem jo že do prstov in čakala. Prišli so in minili lepi oktobrski dnevi, potem pa je prišlo novembrsko deževje in megla. On pa je bil še vedno zamišljen in tihi.

Predvčerajšnjim pa je prišel domov nekoliko prej in tudi boljše volje kot ponavadi. Zato sem se opogumila, in ko sva bila sama, sem ga vprašala, kaj misli.

«O čem?»

DANES NA DUNAJU ZAČETEK KONGRESA CIO

Na dnevnem redu tudi razprava o členu 26 statusa amaterjev

Kongres bo moral odločiti o dodelitvi letnih OI 1980 - Bo zmagala Moskva ali Los Angeles?

DUNAJ, 16. — Jutri se bo na Dunaju pričel kongres mednarodnega olimpijskega odbora CIO, ki se bo zaključil v avstrijski prestolnici 25. oktobra. Na kongresu ne bodo sodelovali le voditelji državnih olimpijskih odborov, pač pa tudi najvišji predstavniki raznih športnih federacij. Uradno se bodo dela pričela po slovesni otvoritvi, na kateri bo prisoten tudi predsednik avstrijske republike. V prvih dneh bodo na vrsti razna srečanja in posveti v komisijah, na katerih bodo sprejeli le malo važnih sklepov.

Glavne točke kongresa so vseskokor revizija člena 26 o amaterstvu, o katerem se je že na dolgo in široko razpravljalo ter dodelitev letnih OI 1980.

Člen 26

Gleda, da bo prišlo do bolj realne formulacije tega člena. V prvi vrsti bi morale pasti časovne omejitve o trajanju treningov raznih športnikov. Predvideva se tudi, da bodo na kongresu našli opravilo tudi za dnevnice in razne druge dodatne oškodovane tekmovalcem, ne da bi ti zapadli v »profesionalizem». Precej ugodna pa so tudi mnenja, da bi spremenili pravila o položaju športnikov, ki potem, ko so bili profesionalci v neki športni panogi, ne morejo nastopati kot amaterji v neki drugi. Primer: avstrijski smučar Othmar Schneider, ki je prešel med profesionalce po uspehih, ki jih je imel kot amater, je že nekaj let eden najboljših strelcev s pistolo, vendar ne more nastopati na olimpijskih igrah v tej disciplini.

Zimske olimpijske igre leta 1980

V teh dneh se je Quebecu (Kanada) pridružila še kandidatura mesta Lake Placid v ZDA. Quebec je predstavil svojo kandidaturo tudi za organizacijo svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah leta 1978. Za dodelitev OI temu mestu se bo na Dunaju zavzemal o sebo župan Quebeca, Gilles Lamontagne.

Letne olimpijske igre 1980

Za organizacijo se zavzemata Los Angeles in Moskva. Sovjeti, ki so se že potovali za prireditve OI leta 1976, trdijo, da imajo neko »moralno pravico« do organizacije, saj niso bile doslej olimpijske igre še nikdar v neki socialistični državi. Poleg tega po so sovjetski predstavniki predložili še, da niso bile po »olimpijski tradiciji« igre nikdar dvakrat zaporedoma na istem kontinentu (saj bi Los Angeles prišel na vrsto takoj po Montrealu 1976). Sovjetski delegati hove športne priprave, ki so potrebne za organizacijo tako zahtevne manifestacije. Poleg stadiona Lenin razpolagajo še z 69 manjšimi stadioni, 200 telovadnicami, številnimi bazeni itd.

Kandidature za organizacijo iger leta 1980 bodo morali delegati predstaviti in orisati popoldne 22. oktobra, tako da bo končna odločitev znana šele drugega dne.

Olimpijske igre 1976

Dne 22. oktobra jutraj bodo od-

SAH

Korčnoj in Karpov sta sinoči 13. partijo finala izzivalcev prekinila v 44. potezi.

OBVESTILA

SPDT obvešča člane tekmovalne ekipe, da bo v petek, 18. t.m. ob 19.15 namesto telovadnega treninga na stadionu «1. maj», redni sestanek v Ul. Geppa 9. Na sporedu bo teoretična lekcija o predsmučarski pripravi ter prikaz filmov.

Urniki telovadnega treninga bo objavljen v nedeljo pod to rubriko.

SPDT obvešča, da je vpisovanje tečajnikov za predsmučarsko telovadbo:

- na Proseku, v športni trgovini Starc;
- na Opčinah, v cvetličarni Ana (Proseška 35);
- v Krizin, tel. št. 220-215 ob 16.00 do 18.00.
- za mesto, v Ul. Geppa 9.

SPDT priredi za odrasle in otroke plezalni tečaj, ki je namenjen v prvi vrsti vadbi pravilne hoje in spoznavanju nevarnosti v gorah. Zbor bo v nedeljo, 20. t.m. ob 9.00 pri telefonski kabini na Proseku.

Vpisovanje do sobote, 19. t.m.

SPDT prosti prijavljence za zimovanje na Kravcu, naj takoj poravnajo vpisnino. V nasprotnem primeru ne bodo vključeni v seznam zimovalcev.

Prosti sta še dve mesti.

ŠD Sokol iz Nabrežne sporoča, da bo telovadni tečaj za osnovnošolske otroke ob ponedeljskih in petkih v občinski telovadnici. Začetek se bo v petek, 18. oktobra: 1. skupina (1. in 2. razred) naj se zgleda ob 14.30, 2. skupina (3., 4. in 5. razred) pa ob 15.15.

Tečaj rekreacijske in predsmučarske telovadbe za odrasle se bo začel v sredo, 23. oktobra, ob 21. uri.

ŠD Sokol vabi mladinke (letnik 1961/64), ki bi radi začele igrati odbojko, naj se javijo v soboto, 19. oktobra, ob 15. uri v občinski telovadnici v Nabrežini.

NOGOMET

Ljubljanska Olimpija izločena iz tekmovanja za pokal SFRJ

Ljubljančani so izpadli šele po podaljšku igre in streljanju enajstmetrovk

Ljubljanska Olimpija je izločena iz nogometnega tekmovanja za jugoslovanski pokal. Včeraj je v Ljubljani v četrtfinalnem srečanju tega tekmovanja podlegla banjaškemu Borcu v tekmi, ki se je ob regu larnem zaključku končala z 1:1, z goloma Gruborja (O) v 25. min. in Lazića (B) v 30. min. p.p., po podaljšku pa z 2:2 z goloma Pejovića (O) v 107. min. in Brunčaja v 111. min.

Ker je bil tako izid neodločen, so morali po določenih pravilnika tega tekmovanja streljati enajstmetrovke.

Obe moštvi sta streljali tako, da je bilo pred odločitvijo stanje neodločeno 6:6. Nato pa je za Olimpijo prišel na vrsto Pejović, ki je svoj strel poslal proti vratom tako nesrečno, da ga je nasprotni vratar prestregel in s tem svoji ekipi zagotovil zmago.

Danes bodo Borovi košarkarji zaposleni v dveh tekmah.

Narajačnjaki bodo ob 16. uri igrali prijateljsko tekmo proti Interju 1904 v okviru priprav za bližnje naračaj-

ODBOJKA

Jugoslovani pred EP

Suspenzi ogrožajo delo reprezentance

Zaradi nerednosti pri prestopih so kaznovali tri ključne reprezentante

V jugoslovanskih odbojarskih krogih je ponovno prišlo do nepričakovanih zapletov. Vse je kazalo, da bo končno le napravljen red, glede na to, da bo prihodnje leto evropsko odbojarsko prvenstvo v Jugoslaviji. Vse je bilo podrejeno temu cilju (tudi državno prvenstvo). Program priprav izbrane vrste je bil izredno dobro zasnovan. To »premirje« pa je trajalo le malo časa. Že pred pričetkom državnega prvenstva so dva odbojkarja in eno igralko suspendirali, vsi trije pa so nepogrešljivi reprezentanti.

Kot smo že pisali je Rečanka Na-

Danec Ritter, specialist v vožnji na kronometer, se pripravlja za naskok na Merckxov svetovni rekord v enourni dirkalni vožnji (49.431 km)

VČERAJ V LJUBLJANI

Obetajoče vesti iz Južne Afrike

Vodstvo indijskega tenisa je izrazilo mnenje, da bi lahko kljub osemu le prišlo do finalnega srečanja za Davisov pokal med Indijo in Južno Afriko. Če bi v južnoafriškem sportu nekoliko omilili »apartheids«.

Indijci so do zdaj zavračali vsako možnost, da bi prišlo do tega finalnega srečanja, to da v ponedeljek se je južnoafriški minister za sport Piet Koornhof izrekel za sprostitev (rasističnih) norm, ki urejajo sport v Južni Africi.

Predsednik indijske teniske zveze Khanna je izjavil, da je prejel dolgo brzojavko od predsednika južnoafriške teniske zveze Blesa Franklina, v kateri je potrdil, da bo prišlo do ukrepev, o katerih je govoril Koornhof. V brzojavki je tudi izražena želja, naj bi Indija preključila svoj sklep o neigranju finalne tekme za Davisov pokal z Južno Afriko.

»Proučujemo zagotovila, ki smo jih prejeli in upamo, da bomo lahko zavzeli dokončno stališče v nekaj dneh« je dejal Khanna.

Sinočnji izidi 1. italijanske lige: Innocenti — Bril 78:77 Mobilquattro — Snaidero 87:86 Forst — Saporì 91:63 Brina — Duco 78:71 Ignis — Canon 84:61 Alco — IBP 79:70 Sindudne — Partenope 84:70

jo na hrbet? Kaj bodo rekli tisti borci, ki se danes zares bojujejo za pravičnejši jutrišnji dan? Morda pa je sreča v tem, da ne vedo za tiste, ki se že danes pripravljajo, kako bi kovali dobičke na račun njihovega trpljenja.

Pravi, da bom po vojni dama. Toda mene bi bilo sram biti taka dama! Raje bi bila žena junaka. Najbrž sem res še vedno romantična in še egoistična povrh. Ali ne mislim predvsem nase, na uresničitev svojih sanj? Ne znam si odgovoriti. Tako razdvojena sem.

Danes ni megle. Oblaki obetajo sneg. Nogavice sem dokončala. Skupaj s toplim perilom, ki sem ga namenila njemu, jih bom poslala v hribe — neznanemu borcu.

Več kot dvajset let je minilo odtlej! Lahko bi se bilo zgodilo včeraj. Ali sta se najini usodi že tedaj zapletali? Zdi se, da naše življenje urejajo samo naključja.

Naše bivanje je navidez podobno morju slučajnosti. Kaj bi bilo drugače danes, če bi ne bil tedaj, pred dvajsetimi leti, ubil tistega Nemca, če bi ne bil videl umirati Lambertierja, če . . . Kdo ve, ali bi prav tako končal svoje življenje v Domu onemoglih?

Danes vem bolj kot kdajkoli, da sta se bili najini poti že tedaj obrnili v isto smer. Najini usodi sta se prepletli morda tisti trenutek, ko je končala plesti nogavice, tisti trenutek, ko sem prerezal vrat Nemcu, ki je stražil most na pritoku Sangra.

Vse, kar bi bila naredila, bi ne moglo spremeniti toka dogodkov. Vsa dejanja v sedanjosti imajo namreč svoje vzroke v preteklosti. Le eno je bilo napak: najina ljubezen je bila globlja, ki je potrebno za srečo. V najinih sanjah o izgubljenih obzorjih sva bila pač slepa. Ko bi bila znala jemati življenje in ljubezen manj globoko, bi bila morda srečnejša. Toda, ali je to mogoče? Mar ni samo v ljubezni, samo v uresničevanju ljubezni edini, resnični vir sreče?

(Nadaljevanje sledi)

IZJAVA PALESTINSKEGA LEADERJA JASERJA ARAFATA

Medel uspeh Kissingerjevega potovanja po Bližnjem vzhodu

Arabski svet reagira odločno na ameriški pritisk - 4. novembra Palestinci v New Yorku

ALŽIR, 16. — Leader organizacije za osvoboditev Palestine Jaser Arafat je sinoči odgovoril na Alžir, potem ko se je pogovarjal z alžirskim predsednikom Bumedienom glede vabila, ki ga je OZN naslovila na organizacijo za osvoboditev Palestine, da bi se ta udeležila debate o palestinskem vprašanju.

Po srečanju je Arafat izjavil, da je bila zmaga, ki jo je palestinska revolucija dosegla na generalni skupini OZN, sad desetletnega boja. Pristavil pa je: «Ta zmaga je samo prvi korak, ker vemo, da resolucije OZN ne morejo odrediti naše domovine.»

Ko so ga vprašali, kako ocenjuje zadnje potovanje po Bližnjem vzhodu ameriškega državnega tajnika Kissingerja, je Arafat izjavil, da je prepričan, da se je Kissinger bolj ukvarjal s petrolejskimi zadevami, kot pa z arabskim vprašanjem ter s palestinskimi zahtevami.

Ta izjava je zelo pomembna ter precej dobro osvetljuje ameriško politiko na Bližnjem vzhodu. Ne smemo pozabiti, da sta pred časom predsednik Ford in ameriški zunanji minister ostro nastopila proti arabskim državam v zvezi s petrolejsko krizo. Grozila sta celo, da bodo utegnile ZDA sprejeti zelo ostre ukrepe, ki bi pravzaprav mejili na vojno, če ne bi bile arabske države pripravljene, da popustijo glede svojih zahtev. Ze tedaj je postalo jasno, da Amerikanci zanima predvsem nizka cena petroleja. Prav tedaj se je tudi izvedelo, da je odvisnost ZDA od uvoza naftnih proizvodov dosti večja kot se je domnevalo.

Arabske države so odgovorile na ameriški pritisk precej enotno. Pravzaprav ni bilo občutiti, da bi katerakoli od njih popuščala. Res je, da je Saudska Arabija skušala prepričati druge države proizvajalke petroleja, da bi prišlo do znižanja cen te surovine. Saudski predlogi niso bili sprejeti, toda tudi prizadeži državni-ki niso šli na pot razbijanja arabske fronte.

Prav sedaj pa se je zvedelo, da bo kralj Feisal obiskal v februarju Venezuelo, kamor ga je povabil tamkajšnji predsednik Carlos Perez. Že prihodni mesec pa bo prisel v Caracas saudski minister za petrolejske zadeve Jamani. Oba se bosta pogovarjala z venezuelskimi oblastmi glede vprašanja izvoza petroleja.

Na kraju je še treba omeniti, da je saudski notranji minister princ Aziz izjavil, da bi se utegnilo zgoditi, da bodo arabske države ponovno uvedle embargo za petrolej, če bodo za to obstajali tehtni razlogi. Če se bo to zgodilo, potem bo spet šlo za ponoven ukrep arabskega bloka proti zahodnim državam z uporabo petroleja kot orožja.

Če gledamo na vsa ta vprašanja s tega zornega kota, potem lahko rečemo, da je bila Kissingerjeva pot

po Bližnjem vzhodu dokaj neuspešna. Medtem sporočajo, da bo delegacija organizacije za osvoboditev Palestine priselja v New York 4. novembra. Ne ve se še, če bo navzoč tudi Jaser Arafat. Izraelska skupnost v New Yorku pripravlja za ta dan veliko manifestacijo protipalestinskega značaja.

Ukradeno truplo gen. Aramburija

BUENOS AIRES, 16. — Skupina gverilcev, ki verjetno priprada organizaciji «Montoneros» (peronistična levica) je včeraj ponoči odnesla s pokopališča truplo bivšega argentinskega predsednika generala Pedra Aramburija. Kot je znano je bil general Aramburu ugrabljen 29. maja 1970. leta in potem ubit. Pri včerajšnji akciji na buenosajreškem pokopališču je sodelovalo kakih 20 ljudi. Gverilci «Montoneros» obtožujejo pokojnega generala Aramburija, da je leta 1955 aktivno sodeloval pri pucju, ki je pregnal z oblasti predsednika Perona.

DUNAJ, 16. — Dunajski seizmološki inštitut je sporočil, da so ob 5.45 davi po srednjeevropskem času

zabeležili hud potres, katerega epicenter, naj bi bil v Iranu. Moč potresa naj bi bila okoli 6,8 stopnje po Richterjevi lestvici.

Na drugi strani pa so mikroseizmografi geofizičnega observatorija Bendiandi v Faenzi pri Raveni zabeležili katastrofalne potres v oddaljenosti kakih 4.000 km od Faenze proti vzhodu. Sporočilo inštituta Bendiandi trdi, da je bil epicenter potresa nekje na meji med južno SZ in Iranom. Po mnenju faenških znanstvenikov, naj bi imel potres katastrofalne posledice.

Skupina Pirelli in avtomobilska kriza

RIM, 16. — V intervjuju, ki bo objavljen v italijanskem tedniku «L'Espresso» predsednik skupine «Pirelli» Leopoldo Pirelli trdi, da se ta skupina ne bo morala zateči k integracijski blagajni vsaj do konca tega leta. Po Pirellijevem mnenju bo imela kriza v avtomobilski industriji precejšen vpliv na italijansko gospodarstvo spricu visoke stopnje odvisnosti med različnimi industrijskimi sektorji (železarski, kovinarski, kemija in kavčuk) ter avtomobilskim sektorjem.

POGREB PODČASTNIKA BO POJUTRIŠNJEM V GENOVI

Podeljena zlata kolajna v spomin ubitega karabinjerja Maritana

Še vedno brez imena ranjeni in aretirani «brigadisti»

RIM, 16. — Na predlog notranjega ministra Taviana je predsednik republike podelil zlato kolajno v spomin karabinjerskega podčastnika Feliceja Maritana, ubitega v milanskem predmestju v spopadu z enim izmed članov teroristične celice samozvanih erdečih brigad. Minister Taviani je v utemeljitev podelitvi zlate kolajne poudaril, da je karabinjerski podčastnik «ju-naško padel v spopadu, po katerem so aretirali tri člane nevarnih rdečih brigad».

V Genovi, kjer so Maritana poznali in cenili, predvsem v delavski četrti Rivarolu, kjer je dolgo časa bil na čelu tamkajšnje karabinjerske postaje, je vest o podelitvi zlate kolajne karabinjerju ugodno odjeknila. Tu niso pozabili,

da je Maritano bil protifašist in da je zaradi tega svojega ideala po kapitulaciji Italije bil postavljen pred izbiro: ali v odred salojških fašistov ali v nemško koncentracijsko taborišče. Maritano je tedaj zavrnil sukno fašistične milice in bil deportiran v Nemčijo, od koder se je vrnil šele po osvoboditvi Genove.

Pogreb ubitega karabinjerskega častnika bo v soboto v genovskem centru. Njegovo truplo so že prepeljali v ligursko glavno mesto, kjer je izpostavljeno v cerkvi sv. Ambroža, v Rivarolu, kakih petdeset metrov od hiše, v kateri je stanoval z ženo in trojico že odraslih sinov.

Sožalje ob smrti Feliceja Maritana je njegovi družini — poleg tajnika PSI De Martinia — izrazil, preko genovskega kardinala Sirija, tudi sam papež Pavel VI.

Medtem se nadaljujejo policijske akcije, ki jih je sprožil «veržini» sistem preiskav. V stanovanju «brigadistov» pri Milanu so namreč karabinjerji odkrili dokumente, v žepih aretiranih članov «brigad» pa zanimive zapise. Na osnovi teh zapisov (med drugim so odkrili, da je med dokumenti tudi beležnica ugrabljenega genovskega sodnika Sossija) so odkrili v Piacenzi novo stanovanje, kjer so zbirali «brigadisti». Tudi tu so odkrili več beležk, ki jih bodo preiskovalci zagotovo izkoristili za nadaljnje korake. V Pavii pa so na ukaz sodnikov dr. Casellija in dr. Caccia, iz Turina, preiskali stanovanje sicer odsotnega Giuseppa Gallotija. Mož je star 48 let in je bil med vojno vključen v odporiško gibanje. Tudi na njegovem domu so našli več beležk, za katere trdita sodnika, da so «zanimive».

Še vedno je brez imena tretji «brigadista», ki je s strelom iz svojega samokresa ubil podčastnika Maritana in pri spopadu bil tudi sam laže ranjen. Mladenec noče spregovoriti in vztrajno zatiruje, kot ostala dva «brigadista» (Bertolazzi in Bassi), da zahteva, naj z njim ravnajo po «čenevski konvenciji», češ da je «vojni ujetnik».

Zvečer so neznanega brigadista po posvetovanju z zdravniki klinike «San Donato», kjer so ga prepeljali po aretaciji, premestili v zapor San Vittore. Zdravil se bo v jetniški ambulanti.

Karabinjerji so medtem priznali, da je med zaplenjenim materialom, ki so ga našli v skrivališču samozvanih «brigadistov», bila tudi torba z zapiski genovskega sodnika Sossija. Ni izključeno, da bodo Sossija poklicali iz Genove za soodjenje z aretiranci, ki bi lahko bili tudi člani tolpe, ki ga je ugrabila.

Dogodki v Robbiano ter umor karabinjerskega častnika Maritana so, seveda, dali možnost nekaterim političnim silam za ponovno pogrevanje teorije o «dveh nasprotujočih si skrajnostih, levi in desni. Tako to teorijo prikazujejo liberalci kot «bolečo stvarnost», medtem ko so celo socialdemokrati sedaj bolj previdni. Poslanec Antonio Cariglia je namreč napisal notranjemu ministru Tavianiju vprašanje, v katerem pa sprašuje za informacije o dogodku. Pri tem želi vedeti, kaj je sedaj znanega o «samozvanih rdečih brigadah» in če notranji minister meni, da vodijo vsa ter-ristična dogajanja k enotnemu prevratniškemu načrtu.

Zaprli aktivisti Irske republikanske armade so v množičnem upor skoraj v celoti uničili taborišče Maze, pri Long Keshu, v Ulstru. V taborišču je nad 1400 ljudi, v glavnem članov IRA, ki zahtevajo ukinitve tega enajvečjega koncentracijskega taborišča v Evropi. Da bi upornikom preprečila beg, je angleška vojska obklobila taborišče. V zaporu v Armaghu pa so se uprle irske jetnice. S seboj imajo nekaj talcev. V znak solidarnosti z upornimi jetniki so irski katoličani manifestirali po ulicah Belfasta in drugih ulstrskih mestih

GOVORIL BO PRED SKUPŠČINO OZN

Portugalski predsednik odpotoval v New York

V Madridu ustanovljena «vlada v izgnanstvu» portugalske «molčee večine» - Aretacije v Barceloni

LIZBONA, 16. — Predsednik portugalske republike, gen. Costa Gomes, je v spremstvu zunanjega ministra Soaresa odpotoval v New York, kjer bo spregovoril pred generalno skupščino OZN. Za njegov govor vlada splošno pričakovanje, saj bo gotovo obravnaval nova stališča Portugalske do vprašanj kolonij v Afriki in odnosov do «tretjega sveta».

V petek se bosta Costa Gomes in Soares srečala v Washingtonu s predsednikom ZDA Fordom in državnim tajnikom Kissingerjem.

Medtem so iz Madrida sporočili, da so pobegli pristaši Salazarjevega fašističnega režima sklenili ustanoviti v Španiji, z neprikrito podporo «falange», «vlado v izgnanstvu», ki se sklicuje na stališča poražene molčee večine.

ražene molčee večine. V «vladi» so časniki in funkcionarji bivšega režima, v čigar imenu se «vlada» namerava boriti «proti sovjet-skim in komunističnim kreppljem, ki se stegujejo nad Portugalsko».

V Barceloni je medtem španska policija aretirala voditelja in dva pripadnika ilegalne skupine OLA (Organizacija za oborožen boj), kateri pripisujejo nekaj atentatov.

PARIZ, 16. — Slovita filmska igralka Brigitte Bardot je začela pisati svoje spomine. Bajе vsak dan napiše nekaj strani. Casopisi so že pripravili naslov za knjigo: «Jaz in oni». V svoji knjigi, če bo objavljena, bo Brigitte Bardot izpričala vso resnico o odnosih s svojimi bivšimi partnerji v filmih in v zasebnem življenju.

Ozračje pa se je še posebej ogrelo, ko so se sinodali razdelili v posamezne delovne komisije o specifičnih problemih. Med vsemi je najbolj razgibal vode znani brazilske nadškof Helder Camara. Ici je lani prejel na švedskem mladinsko proti-Nobelovo priznanje za mir. Če pogledamo na svet — pravi Camara — ugotovimo, da se tista

Zanimive novosti na škofovski sinodi

Nadškof Camara: Smo še vedno «opij za ljudstvo»

Med drugimi novostmi, ki jih je svojih rokah večino bogastva, i-mensko, če ne celo dejansko prištevajo h kristjanom. V Latinski Ameriki pa tako imenovani krščanski svet nudi enega najslabših kolonialističnih skandalov. In sredi vsega tega neznesnega nereda, si v Cerkvi prizadevamo le za ohranitev avtoritete in ustaljenega družbenega reda. S tem nudimo odrinjenim in zatiranim iluzijo, da bodo v perski praksi in v pripravljanju na večno življenje našli svojo resnično osvoboditev. Tako dejansko potrjujejo staro Marxovo tezo, da je vera opij za ljudi. Taka vera tudi resnično zavaja človeka.

Ne — nadaljuje Camara — mi se ne smemo zanimati samo za duše. Res je, da moramo skrbeti zanje, toda skrbeti moramo tudi za telesa. In večnost! Seveda, toda začnjen se danes in tukaj! Res je, da morajo za družbo skrbeti sociologi in znanstveniki ter za politične probleme politiki, toda Cerkve ima do vsega človeštva velik dolg, ker je dopustila, da se je skozi srednji vek neznatna skupina ljudi polastila zemeljskega bogastva. Naloga Cerkve je zato predvsem v tem, da se zavzame za zatirane, trpeče, zaprte, mučene, pregnane, da stopi na njihovo stran v boju za pravičnost in človečanske pravice. Pred temi težkimi problemi ni mogoče ostati nevtralen. Tišči škofje in duhovniki, ki se izmikajo sočujanju s tako resničnostjo, dejansko podpirajo ohranitev zlaganega socialnega reda, ki v resnici tlačijo večino človeštva.

Proti takšni Cerkvi, ki podpira režime, ki tlačijo človeka, se je zavzel tajnik ekonomskega sveta iz Ženeve Philip Potter. Res je, da morajo prihodnost načrtovati tehni-ki in znanstveniki, toda upoštevati morajo tudi etične in duhovne potrebe človeka. Te pa prihajajo do izraza v skupnem naporu kristjanov in nekrstjanov za pravičnost in mir v svetu. Naj nam bo za zgled mladina v teh zadnjih desetih letih.

Sedanja sinoda v Vatikanu je zanimiva predvsem zato, ker se je poleg znanih in naprednih cerkvenih predstavnikov zavzela za podobne teze še vrsta škofov iz tretjega sveta, ki so iz raznih zornih kotov ob-sodili verski in politični kolonializem Evropejcev in ki so se konkretno lotili najbolj perečih problemov v sedanji Cerkvi. Gre za vprašanje duhovniškega celibata, možnost enakopravnega odnosa do ženske, problem politične izbire kristjanov, odnos do novih teoloških smeri, kot so teologija osvoboditve, politična teologija in celo teologija revolucije. Prav tako je tudi več posegov o odnosu do marksizma in do marksistov. Med drugimi je oče Lucuyer opozoril na dejstvo, da je večina ateistov prej protiklerikalno kot protiversko usmerjenih. Dialog je ssekakor možen, celo nujen in sicer na področju človeških vrednot.

Seveda obstaja nevarnost — nadaljuje oče Lucuyer — da se bo Cerkve premočno vezala na zemске probleme in družbene težave, toda ta nevarnost je obstajala tudi takrat, ko je Cerkve podpirala in pomagala utrjevati razne državne in politične strukture.

Delo četrte škofovske sinode gre počasi h koncu, zaključiti bi se morala 26. oktobra. Škofje so brez pomislekov prinesli v Vatikan veliko bogastvo lastnih izkušenj in zahtev iz praktičnega življenja. Od podilnih cerkvenih organov in še posebe-no od papeža je odvisno, kako bodo hoteli te nasvete razumeti. In od tega v veliki meri odvisi prihod-nji razvoj in vpliv Cerkve v svetu.

Ne glede na sklepe Vatikana pa je že danes jasno, da se proces demokratizacije in odprtosti kristjanov do sveta odločno razvija po predlogih Janeza XXIII. in zadnjega koncila.

Igor Tuta

Požar na švedskem tankerju

DŽAKARTA, 16. — Švedski tanker «Palma» z 51.000 tonami nosilnosti se je v ponedeljek zvečer vnel v pristanišču Pangkalan Susu v severnem delu otoka Sumatra, kakih 650 km severozahodno od Singapur. Vest je sporočil glasnik švedskega veleposlaništva v Džakarti, ki je pristavil, da je pri požaru ladje izgubilo življenje poleg kapitana vsaj 12 drugih ljudi. Škoda na tankerju je ogromna. Po sporočilu glasnika veleposlaništva so bili med člani posadke (ki je skupno štela 41 mož), ki so izgubili življenje, trije Švedi, en Finec, ostali pa so bili iz vzhodnih držav. Dolej so našli štiri trupla.

HONGKONG, 14. — Kanadski časnikarji, ki so se pred nedavnim vrnili z obiska na Kitajskem so sporočili, da jim je ministri predsednik Teng Hsiao-ping osebno sporočil, da premier Ču En-laj ne bo okrevaj v kratkem. Časnikarji so dodali, da je njihov osebni vtis da je Ču En-lajeva bolezen kroničnega značaja in morda gre celo za raka.

Londonski list «Daily Telegraph» pa sporoča, da je predsednik kitajske KP Maoecunga pred kratkim zadela možganska kap in da je obsojen na smrt. Za nasledstvo kitajskega voditelja naj bi se borila njegova žena Čang Čing in predsednik vlade Ču En-laj.

Sava prestopila bregove

Množično cepljenje prebivalstva

BEOGRAD, 16. — Po poplavih v srednjem toku Save, kjer so bili že pred dnevi izvedeni obrambni ukrepi za preprečitev večjih poplav, je danes proglašena redna obramba pred poplavo tudi v spodnjem toku Save na področju Sremske Mitrovice in Šabca. Na področju Bosanskega Broda, kjer je poplavljenih 7 vasi in Bosanskega Šamca, kar je poplavljenih 3000 hektarov zemlje je uvedena izredna obramba. Ogroženo področje in nekatera deleža Bosanskega Broda so danes predele ogrožati tudi podtalne vode. Na teren so bile poslale zdravstvene skupine, da bi cepile ljudstvo proti nalezljivim boleznim. I-

stočasno veterinarska služba skrbi za živino, ki je v mnogih poplavljenih krajih ostala brez krme.

Na sliki: Bosanska Gradiška pod vodo. B. B.

MOSKVA, 16. — Ameriški zakladni minister William Simon je davi odpotoval iz Moskve v Washington, potem ko se je dva dni mudil v sovjetskem glavnem mestu. Simon se je pogovarjal s sovjetskimi državniški in dobavi ameriškega žita. Sovjetski zvezi ter o trgovinskih odnosih med obema državama. Med drugim se je Simon sestal z generalnim sekretarjem KP SZ Leonidom Brežnevom.

Priznanje za mednarodno dejavnost «Iskre»

Mednarodni inštitut za napredek in ugled iz Švice je podelil združeni Iskre letošnje priznanje na področju industrijske dejavnosti. Iskra ga je prejela za svoje uspešno dolgoletno sodelovanje s tujino in mednarodni poslovni ugled. Slika iz ljubljanske festivalne dvorane: bivši francoski zunanji minister g. Maurice Schuman izroča ob prisotnosti predsednice inštituta ge. Gisele Rutman priznanje predsedniku skupščine združenja Iskre tov. Vladimiru Logarju